az groeninge
kortrijk

06/03/2026

Klinische farmacie op spoed

Apr. Julie Van Den Broucke

Inhoudstafel

Inleiding

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Take home messages

Inhoudstafel

Inleiding

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Take home messages

Inhoudstafel

Inleiding

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Take home messages

Inhoudstafel

Inleiding

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Take home messages

Inhoudstafel

Inleiding

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Take home messages

Klinische farmacie op spoed

- Apotheker en apotheekassistent
- Meedenken over het juiste en veilige geneesmiddelengebruik voor patiënten
- Taak in het voorkomen van medicatiefouten
- Patiënteducatie voorzien

Hoogrisicoprocessen

- **Urgente opnames (spoed)**
- Chirurgie (preop-perop-postop)

Hoogrisicopatiënten

- >75 jaar
- Polypathologie/polyfarmacie
- Chronisch nierinsufficiëntie
- Hartfalen

Hoogrisicogeneesmiddelen

- Bloedverdunners
- Pijnstillers: NSAID/opiaten/…
- Antidiabetica
- Antibiotica
- Psychoformaca
- …

Hoogrisicoprocessen

- Urgente opnames (spoed)

Feiten en cijfers

Medicatieverificatie

- Probleem: veel discrepanties in medicatieschema's bij opname
  - 60–67% van de patiënten minstens één medicatie-discrepantie heeft bij opname/ontslag
  - gemiddeld 1–3 fouten per patiënt
  - tot 27% van de discrepanties klinisch relevant
- Barrières
  - Tijdsdruk
  - onbetrouwbare informatiebronnen
  - te zieke patiënten
  - moeilijk bereikbare zorgverleners
  - taalproblemen

Anamnese: kleine vraag, groot verschil

3 "Is er recent iets aan uw medicatie gewijzigd?"

! Werd recent antibiotica gebruikt? Zijn er geneesmiddelen toegevoegd, wijziging dosis, gestopt...?
Neemt u al uw medicatie in? Peil naar ***therapietrouw*** *van de patiënt!*
! Herhaal en vat samen. "Hoeveel geneesmiddelen neemt u 's morgens, 's middags, 's avonds?"
! Laatste inname/toediening? Bloedverdunners, opioide pleisters...?

Checklist farmaceutische anamnese stappen 1-2-3

az|groeninge kortrijk

A Patiëntidentificatie (naam - voornaam - geboortedatum) Armband-Bevraag-Check **A B C**

B Bronnen: lijst huisarts / rusthuis / patiënt / *laatste ontslagbrief / Vitalink / eH.Box / Sumehr / mijn WGK*

1 "Zorgt u zelf voor uw medicatie?" ja ☐ neen ☐: Wie? Bellen huisarts/apotheker/thuisverpleegkundige?
2 "Heeft u uw medicatie bij?" ja ☐ neen ☐: Doosjes nakijken? Inname halve/volledige/... comprimé?
3 "Heeft u een lijstje bij?" ja ☐ neen ☐: overlopen met patiënt? (zie ingescande documenten in KW

C Bevraging

1 "Zijn er geneesmiddelen die u niet verdraagt?"

Allergie of andere ernstige nevenwerking op geneesmiddelen?
Welke reactie en wanneer?

2 "Welke medicatie neemt u?" *Bevraging medicatie + extra aandachtspunten:*

Bloedverdunners / antistolling? *Asaflow®, Clopidogrel®, Ticagrelor®, Marcoumar®, Marevan®, Sintrom®, Eliquis®, Lixiana®, Pradaxa®, Xarelto®...*	**Suiker? Cholesterol?**
Pijnstillers? *Ontstekingsremmers, Tramadol, ...*	**Hormonale geneesmiddelen?** Bv. Cortisone, de pil, ..
Geneesmiddelen tegen maagklachten? *Pantoprazole, Omeprazole...*	**Oogdruppels? Neusdruppels?**
Inspuiting? *Clexane®/Fraxiparine®? Insuline?* *Bisfosfonaten?(Prolia®, Aclasta®)* *Dagelijks / wekelijks / maandelijks / jaarlijks*	**Puffers?** *Indien puffers, Medrol?* **Hoestsiroop?** **Pleisters?** *Durogesic®, Transtec®, Trinipatch®*
Indien Ledertrexaat, foliumzuur? Dosis per week?	**Slaapmiddelen?**
Vitamines/planten/kruiden/homeopatische middelen? Kruidenwinkel? St-Janskruid, Ginkgo Biloba?	**Zalven, cremes, gels?**
Calcium, magnesium, andere voedingssupplementen?	**Magistrale bereiding?**

Geneesmiddelen 1x/week 1x/maand - 1x/jaar? Zo nodig?

3 "Is er recent iets aan uw medicatie gewijzigd?"

! Werd recent antibiotica gebruikt? Zijn er geneesmiddelen toegevoegd, wijziging dosis, gestopt...?
Neemt u al uw medicatie in? Peil naar ***therapietrouw*** *van de patiënt!*
! Herhaal en vat samen. "Hoeveel geneesmiddelen neemt u 's morgens, 's middags, 's avonds?"
! Laatste inname/toediening? Bloedverdunners, opioide pleisters...?

D Registreer / actualiseer het medicatieschema in KWS in de thuistherapiemodule
E bevestig de therapie m.b.v. de knop 'nagekeken' (verpleegkundige) of 'valideer' (artsen)

Doc nr. 463

HARM

HOSPITAL ADMISSION RELATED TO MEDICATION

HARM

- **= Hospital Admission Related to Medication**
- Een **HARM** is een ziekenhuisopname die (mogelijk) veroorzaakt werd door medicatiegebruik of waarbij medicatie een bijdragende factor kan zijn.
- Oorzaken:
  - Ondergebruik
  - Overgebruik
  - Verkeerd gebruik
  - Bijwerkingen
  - Interacties
- Voorbeelden:
  - bloeding door anticoagulantia vs. wonde die onhoudbaar bloed bij patiënt die een bloedverdunner neemt
  - hypoglycemie bij diabetesmedicatie
  - verwardheid door opioïden

→ 5–15% van alle ziekenhuisopnames is medicatiegerelateerd

Feiten en cijfers

Medicatiegerelateerde ziekenhuisopnames

- 5–15% van alle ziekenhuisopnames is medicatiegerelateerd

Oorzaken en betrokken geneesmiddelen

- Meeste opnames door ADR's en ADE's
- 50–66% is vermijdbaar
- Vaak betrokken geneesmiddelklassen:

Antitrombotica

Cardiovasculaire middelen

Psychofarmaca en anti-epileptica

Niet-opioïde analgetica

Feiten en cijfers

Risicofactoren

Hogere leeftijd

Polyfarmacie

Comorbiditeit

Cognitieve beperkingen

Non-adherentie

Feiten en cijfers

Kernboodschappen

- Medicatiegerelateerde opnames zijn frequent én vaak vermijdbaar
- Belangrijke interventies:
  - Medicatie actualiseren en analyseren
  - Risicofactoren identificeren
  - Patiënteneducatie en belang van therapietrouw
  - Monitoring van hoogrisico geneesmiddelen

  → Actieve betrokkenheid van apotheekassistenten en apothekers
- Noodzaak van goede documentatie en transmurale communicatie om veiligheid te verbeteren en heropnames te voorkomen

Op spoed is apotheek aanwezig voor HARM detectie

Hospital Admission Related to Medicatie

HARM detectie

UNDER-prescribing
Onbehandelde indicatie
Duurtijd te kort

OVER-prescribing
Dubbele therapie
Geen geldige indicatie
Duurtijd te lang

MIS-prescribing
Contra-indicatie
Onaangepaste dosis i.f.v. leeftijd, nierfunctie, gewicht
Nevenwerkingen
Farmacologische interacties
Foutieve toedieningsmodaliteiten

az groeninge kortrijk

TRIGGER TOOL FOR SCREENING FOR DRUG-RELATED HOSPITAL ADMISSIONS IN OLDER PERSONS

Trigger on admission or up to 48 hours of admission	Suspected causative drugs or causes for underuse
Diagnoses	
Fall and/or fracture and/or orthostatic hypotension	**Use** of any of the following drugs? ☐ Benzodiazepines ☐ Non-benzodiazepine hypnotics e.g. zopiclone, zolpidem ☐ Antipsychotics ☐ Antidepressants ☐ Sedating antihistamines ☐ Opioids ☐ Anticholinergics ☐ Other (*Please specify*):
	Use of any drugs that cause orthostatic hypotension? ☐ Direct renin inhibitors (e.g. aliskiren) ☐ Anti-Parkinson drugs ☐ Antidepressants (mainly tricyclic) ☐ Antipsychotics ☐ Calcium channel blockers ☐ Diuretics ☐ β blockers ☐ ACE inhibitors ☐ Angiotensin receptor blockers ☐ Nitrates ☐ Gliflozines (SGLT2-inhibitors) ☐ α1-receptor blockers ☐ Other (*Please specify*):
	If a fall is caused by hypoglycaemia, look for **use** of drugs that contribute to hypoglycaemia
	Underuse of any of the following drugs in patients with known osteoporosis and/or history of fragility fracture(s) and/or Bone Mineral Density T-scores of -2.5 or lower in multiple sites? ☐ 800 IU Vitamin D/d (+ 1000-1200 mg calcium/day if dietary intake is <1200-1000mg/day) ☐ Bone anti-resorptive therapy (e.g. bisphosphonates, strontium, ranelate, teriparatide, or denosumab)
	Underuse of any of the following drugs in patients on corticosteroid therapy ≥ 3 months? ☐ 800 IU Vitamin D/d (+ 1000-1200 mg calcium/day if dietary intake is <1200-1000mg/day) ☐ Bisphosphonates
	Underuse of vitamin D in patients who are housebound and/or have experienced falls or with osteopenia with Bone Mineral Density T-score between -1 and -2.5 in multiple sites?

Inhoudstafel

Actualisatie en optimalisatie medicatieschema patiënt

Optimalisatie medicatieschema

- Juiste innamemoment van medicatie
- Correct gebruik van medicatie/therapie(on)trouw
- Indicaties

Patiënteducatie

- specifieke patiëntenpopulaties

Op Juiste Tijd En Stond Uw Geneesmiddel In De Mond

az groeninge kortrijk

ALGEMENE REGEL: NEEM UW GENEESMIDDELEN STEEDS IN BIJ DE MAALTIJD, UITGEZONDERD:

Inname buiten de maaltijd:

INNAME BUITEN DE MAALTIJD? = gescheiden van voedselinname = 1 uur vóór of 2 uur na eten

WAAROM? Voedingsmiddelen kunnen een invloed hebben op de **absorptiegraad** van geneesmiddelen door bijvoorbeeld **complexatie van het geneesmiddel, veranderen van de pH in de maag, adsorptie van het geneesmiddel,...**

1.	**Cardiovasculair stelsel**	
	Celiprolol: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Selectol
	Propranolol (directe vrijgave): bij voorkeur innemen vóór de maaltijd	Inderal
2.	**Gastro-intestinaal stelsel**	
	Antacida: 1 à 2 uur na de maaltijden	Gaviscon, Riopan, Syngel
	Gastroprokinetica: 20 min. vóór de maaltijd	Litican, Motilium
	Protonpompinhibitoren: 20-30 min. vóór de maaltijd	Dakar, Losec, Nexiam, Omeprazole, Pantomed, Pariet
3.	**Hormonaal stelsel**	
	Schildklierhormonen: 30 min. vóór ontbijt en niet samen met andere geneesmiddelen	L-thyroxine
4.	**Anti-tumorale middelen**	
	Purine-analogen: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Puri-Nethol
	Pyrimidine analogen: 30 min. na de maaltijd	Xeloda
	Alkylerende middelen: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Alkeran, Leukeran, Temodal
	Tyrosinekinase inhibitoren: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Nexavar (buiten **vetrijke** maaltijd, bij voorkeur bij zeer mager voedsel), Tarceva, Tasigna, Tyverb, Votrient
5.	**Mineralen**	
	Ijzerpreparaten: een half uur vóór of 2 uur na de maaltijd. De opname wordt verbeterd door inname met fruitsap. Mond spoelen na inname om geelverkleuring van de tanden te voorkomen.	Ferricure, Losferron
	Magnesium: na de maaltijd innemen + interval van 2 uur respecteren indien samen met andere geneesmiddelen	Magnetop
6.	**Diverse geneesmiddelen**	
	Bellozal: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	
	Bisfosfonaten: 30 min. vóór ontbijt in rechtopzittende houding, met een groot glas water. Niet neerliggen tot 30 min. na inname. Koffie en fruitsap vertragen de opname.	Actonel, Alendronaat, Fosavance
	Mestinon: 1 uur vóór de maaltijd	
	Natriumbicarbonaat: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Natriumbicarbonaat
	Levodopa: 30 min. voor de maaltijd of ten minste 1 uur na de maaltijd + gebruik geen melkproducten bij de inname	Prolopa, Stalevo
	Zytiga: minstens 2 uur na de maaltijd + na inname minstens 1 uur niet eten	

Anti-infectieuze Middelen

Algemene regel: mogen steeds bij de maaltijd ingenomen worden

Uitzonderingen: moeten **buiten de maaltijd** worden ingenomen:

Chinolonen: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd, ijzer, magnesium, aluminium, strontium en calcium (= melk, yoghourt,...)	Avelox, Ciproxine, Tavanic
Penicillines: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Floxapen, Staphycid, Peni-Oral
Fosfomycine: Dit geneesmiddel op een lege maag innemen (2-3 uur vóór of 2-3 uur na de maaltijd), bij voorkeur voor het slapengaan en na het legen van de blaas	Monuril
Tuberculostaticum rifampicine: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd	Rifadine
Tetracyclines: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd, ijzer, magnesium, aluminium, strontium en calcium (= melk, yoghourt,...) Rechtopzittend innemen met een groot glas water en tot 30 min. na inname niet gaan liggen.	Minotab, Tetralysal, Vibratab

Anti-Schimmel Middelen:

- Nystatine susp.: buiten de maaltijden nemen
- Sporanox SIROOP: buiten de maaltijden innemen (↔ sporanox CAPSULES tijdens de maaltijd) + niet in combinatie met geneesmiddelen die het maagzuur neutraliseren
- Vfend: 1 uur vóór of 2 uur na de maaltijd

Antidiabetica:

Tijdens de maaltijd:

- Glucophage, Metformax
- Glucovance, Eucreas, Janumet
- Specifiek bij ontbijt: Uni Diamicron
- Actos
- Galvus, Januvia, Onglyza

Binnen de 30 min. vóór de maaltijd:

- Daonil
- Amarylle, Glibenese, Gliclazide 80 mg, Glurenorm

! Novonorm: vlak voor de maaltijd!!

→ Snelteksten

Geneesmiddel(groep)	Toedieningstijdstip en of toedieningsmodaliteit	Formulariumproducten
Farmaco-therapeutische groep: Bloed en stolling		
Bloedverdunners	Bloedverdunner	Asaflow, Clopidogrel EG, Efient, Brilique, Sintrom, Marcoumar, Marevan, Eliquis, Pradaxa, Xarelto, Rivaroxaban Sandoz, Lixiana
Farmaco-therapeutische groep: Gastro-intestinaal stelsel		
Antacida	1 tot 2 uur na de maaltijd	Gaviscon, Riopan
Gastroprokinetica	20 minuten voor de maaltijd	Litican, Domperidone Instant EG, Itoprom, Primperan
Loperamide	Start met 2 ineens, daarna 1 na elke losse stoelgang, max. 8 per dag	Imodium Instant
Montelukast	's Avonds innemen	Montelukast EG
Protonpompinhibitoren	20-30 minuten voor de maaltijd	Pantoprazole EG, Omeprazole EG, Nexiam, Losec, Lansoprazole EG
Farmaco-therapeutische groep: Ademhalingsstelsel		
Inhalatiecorticosteroïden	Na puffen mond spoelen en water uitspuwen om heesheid en schimmelvorming te voorkomen	Novolizer, Flixotide, Bufomix, Inuvair, Relvar, Seretide, Symbicort, Trelegy, Trimbow, Trixeo
Farmaco-therapeutische groep: Hormonaal stelsel		
Gliniden	Vlak voor de maaltijd innemen	Novonorm
Hypoglykemiërende sulfamiden	30 minuten voor de maaltijd	Glimepride EG, Glurenorm, Uni-Diamicron
Semaglutide	30 minuten voor de maaltijd op een lege maag	Rybelsus
Thyroïdhormonen	30 minuten voor het ontbijt, niet met andere medicatie (behalve PPI's zoals pantoprazol, omeprazol). Inname minstens 3 uur voor antacida	L-Thyroxine
Farmaco-therapeutische groep: Urogenitaal stelsel		
Tamsulosine	30 minuten na de maaltijd, capsule in zijn geheel inslikken, in staande of zittende houding (niet neerliggen)	Tamsulosine EG
Farmaco-therapeutische groep: Pijn en koorts		
Combinatiepreparaat paracetamol en tramadol	Sterke pijnstiller, combinatie van paracetamol en tramadol. Innemen bij onvoldoende pijnstilling met paracetamol. Maximale dagdosis van 4 g paracetamol niet overschrijden en minimaal 4-6 uur tussen twee innames aanhouden.	Zaldiar
Paracetamol	1e keuze pijnstiller, steeds als laatste afbouwen volgens pijn	Dafalgan
Tramadol	Sterke pijnstilling, in te nemen bij onvoldoende pijnstilling met paracetamol	Tradonal
Farmaco-therapeutische groep: Osteo-articulaire aandoeningen		
Bisfosfonaten	30 mininuten voor ontbijt rechtopzittend innemen met een groot glas water. Niet liggen tot 30 miuten na inname	Alendronate EG, Pamidronate EG, Risedronaat Sandoz, Zoledronate EG

→ Snelteksten

Ontstekingsremmers	Ontstekingsremmer, in te nemen bij onvoldoende pijnstilling met paracetamol, tijdens de maaltijd	Ibuprofen EG, Naproxene EG
Farmaco-therapeutische groep: Zenuwstelsel		
Antiparkinsonmiddelen	30 min. vóór of minstens 1 uur na de maaltijd innemen. Vermijd melkproducten. Enkel bij maag/darmklachten tijdens de maaltijd innemen	Prolopa, Duodopa, Stalevo, Corbilta
Pyridostigmine	1 uur voor de maaltijd om kauw- en slikstoornissen te voorkomen	Mestinon
Farmaco-therapeutische groep: Infecties		
Cefuroxim	Tijdens of vlak na de maaltijd	Zinnat
Chinolonen	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd, ijzer, magnesium, aluminium, strontium, calcium (bv. melk, yoghurt)	Moxifloxacine Teva, Tavanic, Ciproxine
Erythromycine	30 minuten voor de maaltijd	Erythrocine
Flucloxacilline	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd.	Floxapen, Staphycid
Fosfomycine	Op een lege maag innemen (2-3 uur voor of na de maaltijd), bij voorkeur vóór slapengaan na blaaslediging	Monuril
Itraconazole capsules	Tijdens de maaltijd	Sporanox harde caps.
Nitrofurantoïne	30 minuten voor de maaltijd	Furadantine
Nystatine suspensie	Buiten de maaltijd	Nilstat
Rifampicine	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd	Rifadine
Tetracyclines	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd, ijzer, magnesium, aluminium, strontium, calcium (bv. melk, yoghurt). Rechtopzittend innemen met veel water, niet liggen tot 30 min na inname. Vermijd felle zon en zonnebank.	Doxycycline EG, Tetralysal, Mino-50
Voriconazole	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd	Vfend
Farmaco-therapeutische groep: Immuniteit		
Bilastine	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd	Bellozal
Farmaco-therapeutische groep: Mineralen en vitaminen		
Magnesium	Buiten de maaltijd en niet samen met andere geneesmiddelen	Magnetop
Ijzerpreparaten	Een half uur voor of 2 uur na de maaltijd. Mond spoelen na inname om tandverkleuring te voorkomen.	Losferron, Tardyferon
Farmaco-therapeutische groep: Overige		
Natriumbicarbonaat	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd	Natriumbicarbonaat 1g
Befact forte	Gebruik langer dan een maand wordt afgeraden! => indien (langdurige) aanvulling vitaminedeficiënties gewenst: voorstel alternatief: BeforteX 1x/dag --> te bespreken met (huis)arts aub	

Casus optimalisatie medicatieschema patiënt

- → geef enkele voorbeelden:

Medicatie	Toed.	Dosis	schema	...	Opm.
> PANTOMED	PO	40 mg • 1 keer per dag		± 11	20 tot 30 min voor de maaltijd
> MOTILIUM	PO	10 mg # bij misselijkheid, max 3 x per dag		17 10	
v MOVICOL					
MOVICOL (ZAKJE 13,8 G)	PO	2 zakje • 1 keer per dag		...	
> INSULINE ACTRAPID	SC	4 E #Bloedglucose 300-350mg/dl:4E, max 1 x per dag		10 10	
> INSULINE LANTUS	SC	16 E • 1 keer per dag		04	bron 14/11/23: medicatieschema WZC
> GALVUS	PO	50 mg • 2 keer per dag		23	
> D-CURE	PO	25000 E • 1 keer per maand			
v D-VITAL					
D-VITAL (KAUWTB FRT SINAAS 1000MG/880IE)	PO	1 tabl • 1 keer per dag		21	
> CLOPIDOGREL VIATRIS	PO	75 mg • 1 keer per dag		16	
> VITAMINE B12	IM	1 mg • 1 keer per maand		20	Op de 20ste van de maand
> ARANESP	SC	40 mcg • 1 keer per twee weken		04	
> NATR.BICARBONAAT	PO	1 g • 1 keer per dag			
> CEDOCARD	SUBL	5 mg # bij thoracale pijn, max 3 x per dag		17 04	
> BURINEX	PO	2.5 mg • 1 keer per dag		25	
> NOBITEN	PO	5 mg • 1 keer per dag			
v TAMSULOSINE EG					
TAMSULOSINE EG (CAPS RETARD 0,4 MG)	PO	0.4 mg • 1 keer per dag			Ongeveer 30 minuten na de maaltijd innemen. De capsule in zijn geheel inslikken, in staande of zittende houding (niet neerliggen).

Casus optimalisatie medicatieschema patiënt

- Antwoord:

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend			Middag	Namiddag	Avond		Opmerkingen
			07:30u	08u	10u	12u	16u	18u	20u	
PANTOMED TABL 40 MG (Stofnaam: pantoprazol)	via de mond	dagelijks	1 tabl							20 tot 30 min voor de maaltijd
MOVICOL ZAKJE 13,8 G	via de mond	dagelijks		2 zakje						
GALVUS TABL 50MG (Stofnaam: vildagliptine)	via de mond	dagelijks		1 tabl				1 tabl		
D-CURE CAPS 25 000 IE (Stofnaam: colecalciferol)	via de mond	1 keer per maand		1 caps						LAATSTE VD MAAND
D-VITAL KAUWTB FRT SINAAS 1000MG/880IE (Stofnaam: calcium + colecalciferol)	via de mond	dagelijks						1 tabl		
CLOPIDOGREL VIATRIS TABL 75 MG (Stofnaam: clopidogrel)	via de mond	dagelijks		1 tabl						INDICATIE: bloedverdunner (02/2018 ischemisch CVA)
NATR.BICARBONAAT TABL 1 G	via de mond	dagelijks			1 tabl					1 uur voor of 2 uur na de maaltijd innemen
BURINEX TABL 5 MG (Stofnaam: bumetanide)	via de mond	dagelijks		0.5 tabl						
NOBITEN TABL 5 MG (Stofnaam: nebivolol)	via de mond	dagelijks		1 tabl						

Casus optimalisatie medicatieschema patiënt

- → geef enkele voorbeelden:

> MEDROL	PO	4 mg • 1 keer per dag		14	
> OXYNORM	PO	5 mg # bij pijn/dyspnoe, max 3 x per dag			
> DAFALGAN	PO	1 g # bij pijn om de 6 uur, max 3 x per dag		17 07	
> STILNOCT	PO	10 mg • 1 keer per dag		16	
v DUOVENT					
DUOVENT (MONODOSIS AMP INHAL. 4 ML)	Inhal	2 vial • 4 keer per dag # bij kortademigheid, max 1 x per dag		... →	
v Andere					
DUOVENT (MONODOSIS AMP INHAL. 4 ML) 0.5 ... NATR.CHLORIDE 0,9% (AMP 10 ML MINIPLASC...	Inhal	1 stuk • 4 keer per dag	? 16 20	± 1 11	
v TRIMBOW					
TRIMBOW (FL INH 87-5-9 MCG/DOS 120 DOS)	Inhal	2 inhal • 2 keer per dag	)	17	met voorzetkamer

Casus optimalisatie medicatieschema patiënt

- Antwoord:

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend			Middag	Namiddag	Avond		Opmerkingen
			07:30u	08u	10u	12u	16u	18u	20u	
TAMSULOSINE EG CAPS RETARD 0,4 MG (Stofnaam: tamsulosine)	via de mond	dagelijks							1 caps	Ongeveer 30 minuten na de maaltijd innemen. De capsule in zijn geheel inslikken, in staande of zittende houding (niet neerliggen).
MEDROL TABL 4 MG (Stofnaam: methylprednisolon)	via de mond	dagelijks		1 tabl						Begindatum: 14-11-2023 Einddatum: 27-11-2023 11:11
STILNOCT TABL 10 MG (Stofnaam: zolpidem)	via de mond	dagelijks							1 tabl	
VITAMINE B12 INJ INF 1 MG/ML (Stofnaam: cyanocobalamine)	in de spier	1 keer per maand		1 amp						Op de 20ste van de maand
INSULINE LANTUS SOLOSTAR PEN (Stofnaam: insuline glargine)	onderhuids	dagelijks						16 E		bron 14/11/23: medicatieschema WZC
ARANESP SPUIT (ANG) 40 MCG (Stofnaam: darbepoëtine alfa)	onderhuids	1 keer per twee weken						1 spuit		laatste keer was 04/11/23
DUOVENT (MONODOSIS AMP INHAL. 4 ML) 0.5 vial (= 2 ml) NATR.CHLORIDE 0,9% (AMP 10 ML MINIPLASCO) tot 4 ml (= 2 ml)	inhalatie	dagelijks		1 stuk		1 stuk	1 stuk		1 stuk	
TRIMBOW FL INH 87-5-9 MCG/DOS 120 DOS (Stofnaam: beclometason + formoterol + glycopyrronium)	inhalatie	dagelijks		2 inhal					2 inha	met voorzetkamer, na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen.

Casus optimalisatie medicatieschema patiënt

- Antwoord:

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend			Middag	Namiddag	Avond		Opmerkingen
			07:30u	08u	10u	12u	16u	18u	20u	
CEDOCARD TABL SL/PO 5 MG (Stofnaam: isosorbide)	onder de tong		# bij thoracale pijn (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl							
MOTILIUM TABL SMELT 10 MG (Stofnaam: domperidon)	via de mond		# bij misselijkheid (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl							
OXYNORM TABL INSTANT 5 MG (Stofnaam: oxycodon)	via de mond		# bij pijn/dyspnoe (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl							INDICATIE: zeer sterke pijnstiller, bij onvoldoende pijnstilling met paracetamol
DAFALGAN TABL FORTE 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 6 uur (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl							INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste afbouwen volgens pijn tot stop.
INSULINE ACTRAPID PENFILL (Stofnaam: insuline)	onderhuids		#Bloedglucose 300-350mg/dl:4E (max aantal: 1 per dag) Dosis per inname: 4 E							

Optimalisatie medicatieschema

- Juiste innamemoment van medicatie
- Correct gebruik van medicatie/therapie(on)trouw
- Indicaties

Patiënteducatie

- Folder deprescribing
- Extra informatie specifieke patiëntenpopulaties
- Therapie(on)trouw

Casus 1: posologie + therapie(on)trouw DOAC

Medicatie	Toed.	Dosis	Uurschema	Tijdspanne	Opm.
METFORMINE SANDOZ (TABL 850 MG)	PO	850 mg • 2 keer per dag	8 20	... → ...	
UNI DIAMICRON (TABL RETARD 60 MG)	PO	30 mg • 1 keer per dag	8	... → ...	30 minuten voor de maaltijd innemen
ELIQUIS (TABL 2,5 MG)	PO	2.5 mg • 1 keer per dag	8	... → ...	bloedverdunner

Directe orale anticoagulantia (DOAC)

Apr. J. Van Den Broucke, Apr. A. Verhaeghe, Apr. J. De Vleeschauwer, Apr. J. Vanderbeke, Apr. K. Verhelle
Gevalideerd door: Dr. G. Meeus, Dr. I. Elegeert, Dr. M. Dumolein, dr. M. Janssen, dr. K. Van Eygen, dr. M. Leys

INLEIDING

Pradaxa® (dabigatran etexilaat), Rivaroxaban sandoz (Xarelto®), Eliquis® (apixaban) en Lixiana® (endoxaban) zijn directe orale anticoagulantia (DOAC) naast de vitamine K antagonisten (VKA). Deze geneesmiddelen kunnen potentieel tot levensbedreigende complicaties leiden. Ze vertonen daarenboven onderling farmacologische verschillen die in deze poster toegelicht worden.

ALGEMEEN

	PRADAXA® 75 mg - 110 mg - 150 mg compr./ zakjes	**RIVAROXABAN** XARELTO® 2.5 mg -10 mg - 15 mg – 20 mg compr.	**ELIQUIS®** 2,5 mg – 5 mg compr.	**LIXIANA®** 30 mg - 60 mg. (15 mg compr.)
Stofnaam	dabigatran etexilaat	rivaroxaban	apixaban	edoxaban
Werking	trombine (IIa)-inhibitor	directe Xa-inhibitor	directe Xa-inhibitor	directe Xa- inhibitor
INDICATIES				
INDICATIE 1: preventie van trombo-embolische events bij patiënten met voorkamerfibrillatie (**VKF**) (niet bij mechanische kunstklep of ernstige mitralisklepstenose)	2 x 150 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 2 x 110 mg/dag indien: ≥ 80 jaar en/of gastritis, oesofagitis, GER en/of gelijktijdig gebruik van verapamil	1 x 20 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 1 x 15 mg/dag indien: CrCl 15-50 ml/min	2 x 5 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 2 x 2,5 mg/dag indien: CrCl 15-30 ml/min en/of ≥ 2 risicofactoren: SCr ≥ 1,5 mg/dl ≥ 80 jaar ≤ 60 kg	1 x 60 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 1 x 30 mg/dag indien: CrCl 15-50 ml/min en/of ≤ 60 kg en/of

Casus 1: posologie + therapie(on)trouw DOAC

Medicatie	Toed.	Dosis	Uurschema	Tijdspanne	Opm.	Laatste wijziging	Indicatie
> METFORMINE MYLAN	PO	850 mg • 2 keer per dag	8 20	09-05-2023 → ...		30-06-2023 • apotheek	diabetes
v UNI DIAMICRON							
UNI DIAMICRON (TABL RETARD 60 MG)	PO	30 mg • 1 keer per dag	8	09-05-2023 → ...		30-06-2023 • apotheek	diabetes
> FORXIGA	PO	10 mg • 1 keer per dag	8	09-05-2023 → ...		30-06-2023 • apotheek	diabetes
> ELIQUIS	PO	2.5 mg • 2 keer per dag	8 20	26-06-2023 → ...	Wegens teveel hematomen maar 1 daags genomen.	30-06-2023 • apotheek	= bloedverdunner (n
> AMIODARONE EG	PO	200 mg • 1 keer per dag	8	06-06-2023 → ...		22-05-2023 • supervisor	
v SUVEZEN							
SUVEZEN (TABL 40-10 MG)	PO	1 tabl • 1 keer per dag	8	26-06-2023 → ...	Deze week nog maar 1 ingenomen.	30-06-2023 • apotheek	

Casus 1: deelbaarheid/pletbaarheid medicatie

Medicatie	Toed.	Dosis	Uurschema	Tijdspanne	Opm.
METFORMINE SANDOZ (TABL 850 MG)	PO	850 mg • 2 keer per dag	8 20	... → ...	
UNI DIAMICRON (TABL RETARD 60 MG)	PO	30 mg • 1 keer per dag	8	... → ...	30 minuten voor de maaltijd innemen
ELIQUIS (TABL 2,5 MG)	PO	2.5 mg • 1 keer per dag	8	... → ...	bloedverdunner

- → nazicht deelbaarheid/pletbaarheid medicatie
- www.pletmedicatie.be

Uni Diamicron 60 mg tabl. geregul. afgifte
gliclazide 60 mg tablet met gereguleerde afgifte (or.)

actief bestanddeel + dosis + vorm	gliclazide 60 mg tablet met gereguleerde afgifte (or.)
farmaceutische vorm	Tablet met gereguleerde afgifte
toedieningsweg	Oraal gebruik
deelbaar (kwantitatief)	deelbaar in minstens 2 delen
breuklijn	deelbaar in minstens 2 delen
bevat alcohol	Nee
suikervrij	Nee
atc code	A10BB09
sam code	SAM354137-00
vergunninghouder	Servier Benelux
parallel circuit (parallel import)	geen parallel circuit
pletbaarheid	tablet niet pletbaar

Casus 1: deelbaarheid/pletbaarheid medicatie

- www.bcfi.be

BCFi
BELGISCH CENTRUM VOOR FARMACOTHERAPEUTISCHE INFORMATIE

Zoeken op stofnaam, merknaam, ...

Nieuws | Publicaties | Vorming | Contact

GECOMMENTARIEERD GENEESMIDDELEN REPERTORIUM
FEBRUARI

- Inleiding
- 1. Cardiovasculair stelsel
- 2. Bloed en stolling
- 3. Gastro-intestinaal stelsel
- 4. Ademhalingsstelsel
- 5. Hormonaal stelsel
  - 5.1. Diabetes
    - 5.1.1. Insuline
    - 5.1.2. Metformine
    - 5.1.3. Hypoglykemiërende sulfamiden
      - alle verpakkingen weergeven
      - **Glibenclamide**

Gliclazide

Dosering

40 à 320 mg p.d. in 1 à 2 doses; gereguleerde afgifte: 30 à 120 mg p.d. in 1 dosis 's morgens

PER MERKNAAM | PER GROEPSNAAM | plaatsbepaling | alles openvouw

Gliclazide Sandoz (Sandoz)

Uni Diamicron (Servier)

gliclazide

tabl. geregul. afgifte (deelb. kwantit.)

30 x 60 mg	Rx	a	€ 9,48
90 x 60 mg	Rx	a	€ 15,02

Uni Gliclazide EG (EG)

Casus 2: posologie: bisfosfonaten

BCFi
BELGISCH CENTRUM VOOR FARMACOTHERAPEUTISCHE INFORMATIE

- 9.5. Osteoporose en ziekte van Paget
  - 9.5.1. Calcium
  - 9.5.2. Bisfosfonaten
    - alle verpakkingen weergeven
    - **Alendronaat**
    - **Ibandronaat**
    - **Pamidronaat**
    - **Risedronaat**
    - **Zoledronaat**
    - **Bisfosfonaat + vitamine D**
    - **Bisfosfonaat + calcium + vitamine D**

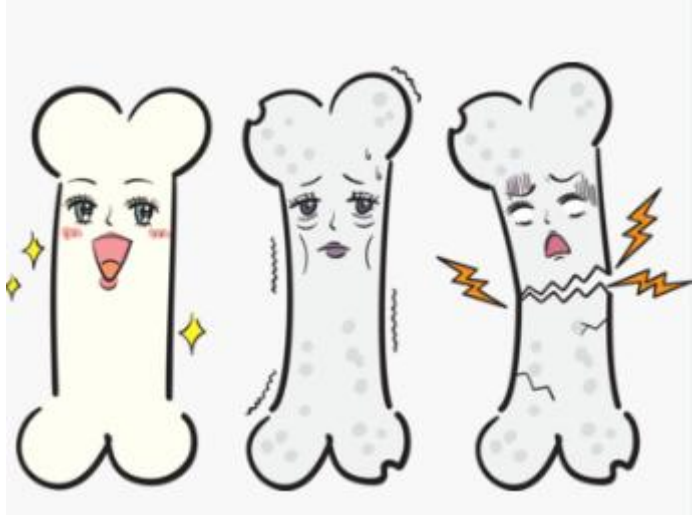

Casus 2: posologie: bisfosfonaten

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend 08u	Middag 12u	Avond 18u	Opmerkingen
XARELTO TABL 10 MG (Stofnaam: rivaroxaban)	via de mond	dagelijks	1 tabl			bloedverdunner. Innemen bij de maaltijd
ALENDRONATE EG COMP 70 MG (WEKELIJKS) (Stofnaam: alendroninezuur)	via de mond	dagelijks	1 tabl			
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks	8 E	12 E	6 E	Met aanpassingsschema.

Bijzondere aandachtspunten:

- Lage biologische beschikbaarheid: belang correcte inname!
- Risico op slokdarmletsels!
- Opgelet voor ongewone doseringsschemata (bv wekelijks, maandelijks, jaarlijks

ALENDRONATE EG COMP 70 MG (WEKELIJKS) (Stofnaam: alendroninezuur)	via de mond	1 keer per week	1 tabl			30min voor het ontbijt in rechtopzittende houding met een groot glas water en tot 30min na inname niet gaan liggen. steeds in combinatie met calcium/vitamine D. Navraag huisarts/huisapotheker aub. INDICATIE: osteoporose

Casus 3: posologie: opioidpleisters

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond		Opmerkingen
			08u	12u	18u	20u	
XARELTO TABL 10 MG (Stofnaam: rivaroxaban)	via de mond	dagelijks	1 tabl				bloedverdunner. Innemen bij de maaltijd
BICLAR TABL 500 MG (Stofnaam: clarithromycine)	via de mond	dagelijks	1 tabl			1 tabl	
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks	8 E	12 E	6 E		Met aanpassingsschema.
DUROGESIC PLEISTER 12 MCG/H (Stofnaam: fentanyl)	op de huid	dagelijks	1 pleister				Begindatum: 04-02-2025
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl				INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

DUROGESIC PLEISTER 12 MCG/H (Stofnaam: fentanyl)	op de huid	1 keer om de 3 dagen	1 pleister				Begindatum: 04-02-2025 laatste pleister op 4/2/2025 INDICATIE: sterke pijnstiller, bij onvoldoende pijnstilling met paracetamol, afbouw volgens pijn tot stop.

Casus 3: posologie: opioidpleisters

→ www.knipmedicatie.be

Merknaam	Actief bestanddeel	Type pleister	Knippen?	Waar aanbrengen?	Toedienings-frequentie	Bevestigingsduur per pleister
Climara®	estradiol	matrix	ja	romp of zitvlak, niet op borsten	1 x per week	continue
Deponit®	nitroglycerine	matrix	ja	linker- of rechterzijde van de borstkas – alternatief binnenzijde van de bovenarm	1 x per dag	continue ofwel gedurende 12 à 16 uur
Diafusor®	nitroglycerine	matrix	ja	borstkas of de buitenkant van de arm of eender welke plaats waar de huid onbeschadigd is	1 x per dag	continue ofwel gedurende 12 à 16 uur
Durogesic®	fentanyl	matrix	ja	borstkas of bovenarm	1 x om 3 dagen	continue
Estalis®	estradiol + norethisteron	matrix	neen	buik, niet op de borsten	1 x om de 3 à 4 dagen	continue
Evra®	ethinylestradiol + norelgestromin	matrix	neen	bil, abdomen, de buitenkant van een bovenarm, de bovenkant van de romp, niet op de borsten	1 x om de week gedurende 3 weken, gevolgd door een onderbreking van 1 week	continue
Exelon®	rivastigmine	matrix	ja	onder- of bovenrug, bovenarm of borst, niet op op de dij of buik	1 x per dag	continue
Feminova®	estradiol	matrix	neen	billen, heup of onderbuik, niet op de borsten	1 x per week	continue
Feminova plus®	I estradiol II estradiol + levonorgestrel	matrix	neen	billen, heup of onderbuik, niet op de borsten	1 x per week	continue

Casus: posologie: vitamine D supplementen

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u	12u	18u	
D-CURE DRINKBARE AMP 25.000 E/ML (Stofnaam: colecalciferol)	via de mond	dagelijks	1 amp			
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks	8 E	12 E	6 E	Met aanpassingsschema.
IBUPROFEN EG TABL 400 MG (Stofnaam: ibuprofen)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl			Begindatum: 04-02-2025 Einddatum: 10-02-2025 23:59 = ontstekingsremmer, in kader van hospitalisatie, afbouw volgens pijn tot stop, innemen tijdens de maaltijd.
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl			Begindatum: 04-02-2025 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Casus: posologie: vitamine D supplementen

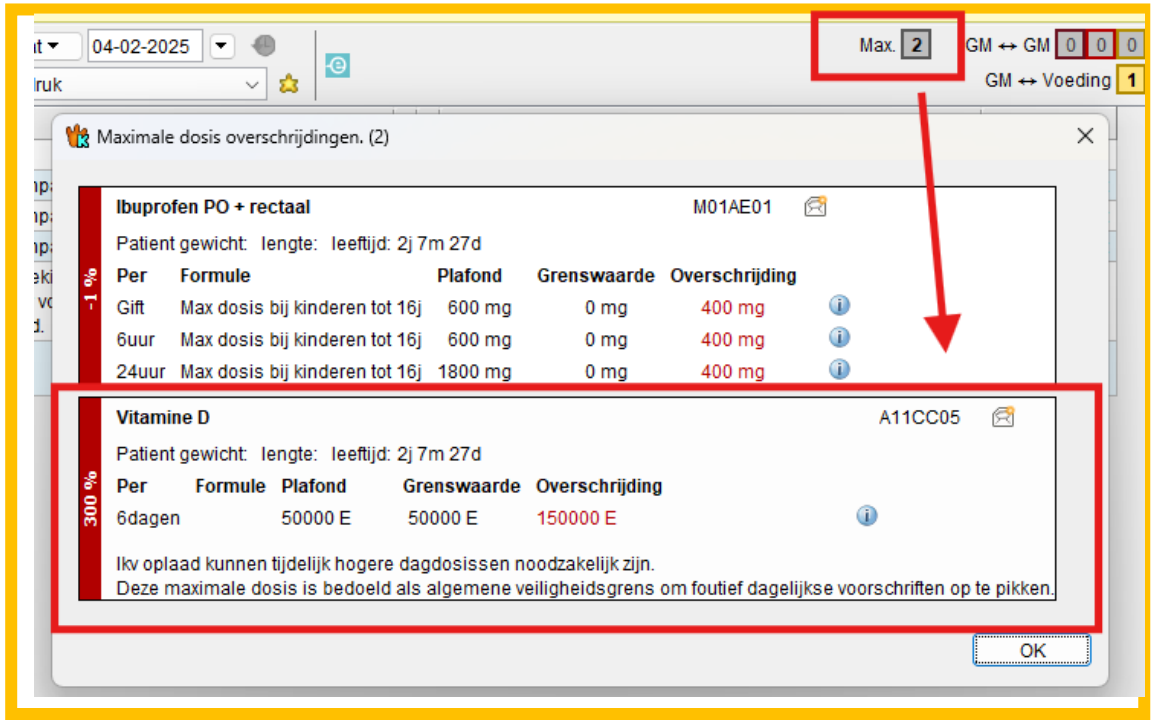

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u	12u	18u	
D-CURE DRINKBARE AMP 25.000 E/ML (Stofnaam: colecalciferol)	via de mond	1 keer per 4 weken	1 amp			INDICATIE: onderhoudsdosis vitamine D, 1 keer per maand!

Hypervitaminose D

- Vitaminen D preparaten: dosis en posologie steeds goed bevragen!
- https://www.faggafmps.be/nl/news/flash_vig_news_medicatiefout_opgepast_voor_specialiteiten_met_hoge_concentraties_aan_vitamine

Flash Vig-News - Medicatiefout: opgepast voor specialiteiten met hoge concentraties aan vitamine D of vitamine D derivaten

Datum: 17/03/2023

Specialiteiten met een hoge concentratie aan vitamine D of vitamine D derivaten kunnen gemakkelijk een intoxicatie veroorzaken wanneer er fouten in de dosering worden gemaakt. Het is absoluut noodzakelijk om de doseringsaanbevelingen op te volgen.

Onlangs werd het overlijden van een oudere persoon gemeld in het kader van een medicatiefout. Deze persoon had gedurende twee maanden dagelijks een hoog gedoseerde vitamine D-capsule ingenomen, terwijl een maandelijkse toediening was voorgeschreven. De patiënt werd apathisch. Een bloedonderzoek bevestigde hypercalciëmie en hypervitaminose D. De patiënt is overleden. In dit geval werden er geen mogelijke risico- of verstorende factoren (confounding factors) gemeld (behalve de hoge leeftijd van de persoon).

Casus: Ledertrexate®

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u			
D-CURE DRINKBARE AMP 25.000 E/ML (Stofnaam: colecalciferol)	via de mond	1 keer per 4 weken	1 amp			INDICATIE: onderhoudsdosis vitamine D, 1 keer per maand!
LEDERTREXATE TABL 2,5 MG (Stofnaam: methotrexaat)	via de mond	dagelijks	4 tabl			
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl			Begindatum: 04-02-2025 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Ledertrexate®

→ Ledertrexate: ALTIJD 1 KEER PER WEEK

→ STEEDS in combinatie met foliumzuur (ter reductie toxiciteit!)

Ledertrexate®

LEDERTREXATE TABL 2,5 MG (Stofnaam: methotrexaat)	via de mond	1 keer per week	4 tabl			inname 1 keer per week! Steeds in combinatie met (dagelijks) foliumzuursupplement. Navraag (huis)arts aub! INDICATIE: reumatoïde artritis

Ledertrexate®

ALERT: METHOTREXAAT (LEDERTREXATE®)

Probleemstelling:

1. Methotrexaat (MTX) wordt gebruikt in lage dosis in de behandeling van reumatoïde artritis en andere reumatische aandoeningen. Het kent tevens zijn toepassing bij de ziekte van Crohn en bij psoriasis.
2. Daarnaast wordt methotrexaat ook gebruikt in hogere dosering als antitumoraal middel.

Aandachtspunt:
In de behandeling van **reumatoïde artritis, ziekte van Crohn en psoriasis** is methotrexaat een geneesmiddel dat slechts **1x /week** in lage dosis mag worden ingenomen. Dit in tegenstelling tot het gebruik als antitumoraal middel dat dagelijks wordt gegeven.
Overdosering kan leiden tot zware vergiftigingsreacties met zelfs de dood tot gevolg!

Gebruikelijke dosering:
Starten met een dosis van 10 tot 15 mg (4 tot 6 compr) 1x/week. Deze dosis kan eventueel verdeeld worden over 3 giften met telkens een interval van 12 uur. De dosis kan worden opgetitreerd tot, indien nodig, 20 tot 30 mg (8 tot 12 compr) 1x/week.

Belang van foliumzuur inname:
Associatie van foliumzuur leidt tot een duidelijke afname van gastro-intestinale nevenwerkingen en reductie van hepatotoxiciteit ten gevolge van methotrexaat inname (= een foliumzuur antagonist).

Ofwel 1 mg foliumzuur per dag
➔ Tijdens hospitalisatie kan dit gesubstitueerd worden naar **2 x folavit 0.4 mg per dag**

Ofwel minstens 5 mg foliumzuur éénmaal per week, de dag na de MTX inname.
➔ Tijdens hospitalisatie kan dit gesubstitueerd worden naar **2 x folavit 4 mg éénmaal per week, de dag na de MTX inname of gespreid over de week**

Advies

Controle posologie en eenmalige toediening per week + inname foliumzuur.

Ledertrexa

03.11.2025

VIG-news

fagg.be

Actieve farmacovigilantie

Deze editie van VIG-news biedt een selectie van berichten over farmacovigilantie uit allerlei bronnen, voornamelijk **gepubliceerd tussen 1 januari 2025 en 30 juni 2025.** De meest actuele informatie vindt u in de nieuws-rubriek op de homepage van de website van het FAGG.

Vanaf deze editie zullen nieuwe specialiteiten, nieuwe farmaceutische vormen en nieuwe doseringen niet meer systematisch worden gepresenteerd in de VIG-news. U kunt ze op elk moment raadplegen in de rubriek Nieuw - Nieuwigheden geneesmiddelen van het BCFI.

Oraal methotrexaat voor niet-oncologische indicaties (in België: Ledertrexate▼): risico op overdosering: een geneesmiddel dat één keer per week moet worden ingenomen, altijd op dezelfde dag.

Voor de behandeling van ontstekingsziekten mag oraal methotrexaat slechts eenmaal per week worden ingenomen, elke week op dezelfde dag. Een overdosering met methotrexaat kan ernstige of zelfs dodelijke gevolgen hebben. Ondanks **de acties die in 2019 op Europees niveau ondernomen werden** om het risico op medicatiefouten te minimaliseren, worden er in **Frankrijk** nog steeds gevallen gemeld. Er wordt aan herinnerd dat er **voorlichtingsmateriaal voor gezondheidszorgbeoefenaars en een kaart voor patiënten beschikbaar** zijn om fouten te voorkomen.

az groeninge kortrijk

Casus: complexvorming

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend		Middag	Avond	Opmerkingen
			07u	08u	12u	18u	
D-VITAL ZAKJE 500 MG-880E (Stofnaam: calcium + colecalciferol)	via de mond	dagelijks	1 zakje				
L-THYROXINE TABL 100 MCG (Stofnaam: levothyroxine)	via de mond	dagelijks	1 tabl				30min voor ontbijt en niet met andere geneesmiddelen
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks		8 E	12 E	6 E	Met aanpassingsschema.

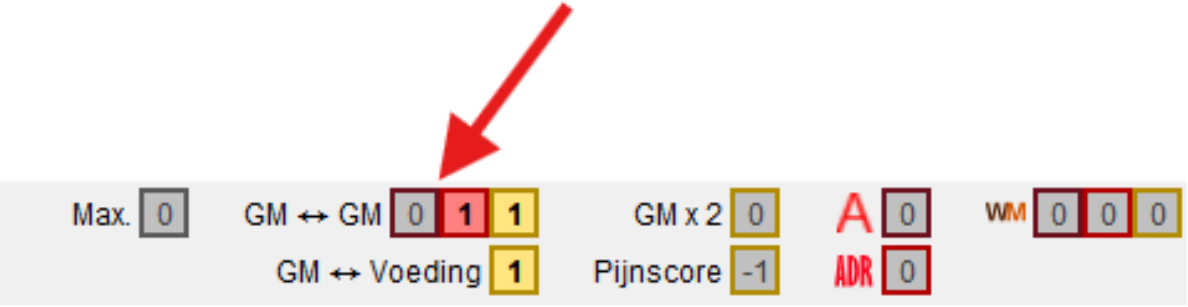

Casus: complexvorming

Ernstige interacties

Drug - drug interactie

Ernstig

L-THYROXINE (TABL 100 MCG) **D-VITAL (ZAKJE 500 MG-880E)**

(Schildklierhormonen) *(Kationen, polyvalente)*

Gecontroleerde periode: 28-01-2025 00:00 - 08-01-9999 00:00

Effect: Verminderde werkzaamheid van de schildklierhormonen

Meer info...

Detail interactie

Schildklierhormonen - Kationen, polyvalente (nr. 60000564)

Farmacologisch effect:
- De werkzaamheid van levothyroxine kan dalen bij gezamenlijke inname van ijzer-, calcium-, lanthaan- of aluminiumzouten.
- Tekenen van een hypothyreoïdie kunnen in de loop van de behandeling optreden of aanhouden (vermoeidheid, gewichtstoename, koude-intolerantie en verhoogde TSH-waarden).

Mechanisme:
- Waarschijnlijk vormen polyvalente kationen moeilijk absorbeerbare complexen met levothyroxine.

Maatregelen:
- De volledige dagdosis levothyroxine moet 's morgens, nuchter en minstens een half uur voor het ontbijt, met (indien mogelijk) leidingwater en zonder te kauwen ingenomen worden.
- Calcium-, ijzer-, lanthaan- of aluminiumzouten mogen ten vroegste 2 uur na levothyroxine ingenomen worden. Soms worden nog grotere tijdsintervallen aanbevolen.
- Antacida worden tussen de maaltijden en vóór het slapengaan ingenomen. Als alternatieven voor de antacida zijn H2-antihistaminica (ranitidine, famotidine) of protonpompinhibitoren (omeprazol, pantoprazol) geschikt, ook als zelfmedicatie.

Commentaar:
- Tot nu toe is de interactie enkel met calcium-, aluminium-, lanthaan- en ijzerionen beschreven. Over andere polyvalente kationen zijn geen gegevens bekend.

Casus: complexvorming

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend			Middag	Avond	Opmerkingen
			07u	08u	10u	12u	18u	
D-VITAL ZAKJE 500 MG-880E (Stofnaam: calcium + colecalciferol)	via de mond	dagelijks			1 zakje			ten vroegste innemen 2 uur na L-thyroxine inname!
L-THYROXINE TABL 100 MCG (Stofnaam: levothyroxine)	via de mond	dagelijks	1 tabl					30min voor ontbijt en niet met andere geneesmiddelen
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks		8 E		12 E	6 E	Met aanpassingsschema.

Casus: complexvorming (2)

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend		Middag	Avond	Opmerkingen
			07u	08u	12u	18u	
LOSFERRON TABL BRUIS 695 MG (80 MG FE) (Stofnaam: ijzer(II))	via de mond	dagelijks		1 tabl			30min voor of 2u na de maaltijd. Steeds de mond spoelen met water na inname om geelverkleuring van de tanden te voorkomen.
ALENDRONATE EG COMP 70 MG (WEKELIJKS) (Stofnaam: alendroninezuur)	via de mond	1 keer per week	1 tabl				30min voor het ontbijt in rechtopzittende houding met een groot glas water en tot 30min na inname niet gaan liggen
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks		8 E	12 E	6 E	Met aanpassingsschema.

Casus: complexvorming (2)

Drug - drug interactie

Andere

ALENDRONATE EG (COMP 70 MG (WEKELIJKS)) LOSFERRON (TABL BRUIS 695 MG (80 MG FE))

(Alendroninezuur) *(IJzer(II)-D-gluconaat)*

Gecontroleerde periode: 28-01-2025 00:00 - 08-01-9999 00:00

Farmacologisch effect beknopt:
Verminderde werkzaamheid van alendroninezuur

Meer info...

Detail interactie

Farmacologisch effect:
- Gelijktijdige inname van polyvalente kationen kan de werkzaamheid van bisfosfonaten verminderen.

Maatregelen:
- Alendroninezuur moet worden ingenomen op een nuchtere maag.
- Antacida en mineraalpreparaten mogen ten vroegste 30 minuten na de inname van alendroninezuur worden gebruikt.
- De aanbevelingen van de fabrikant moeten in acht worden genomen.

In de tijd gespreide inname:
- Alendroninezuur op een nuchtere maag innemen. Antacida en mineraalpreparaten ten vroegste 30 minuten na de inname van alendroninezuur gebruiken.
- De aanbevelingen van de fabrikant in acht nemen.

Mechanisme:
- De biologische beschikbaarheid van de bisfosfonaten is zeer gering. Bij gelijktijdige inname van polyvalente kationen worden stabiele, moeilijk absorbeerbare complexen gevormd, die de absorptie nog meer in het gedrang kunnen brengen.

Bijwerkingen:
verminderde werking van het geneesmiddel

Literatuur:
Fachinformation Calcium-EAP, Köhler Pharma GmbH (aktueller Stand)
Gertz, B.J. et al, Clin. Pharmacol. Ther. **58**, 288-298 (1995)
Fachinformation Fosamax®, MSD Sharp & Dohme GmbH (aktueller Stand)

Casus: complexvorming (2)

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend			Middag	Avond	Opmerkingen
			07u	08u	10u	12u	18u	
LOSFERRON TABL BRUIS 695 MG (80 MG FE) (Stofnaam: ijzer(II))	via de mond	dagelijks			1 tabl			30min voor of 2u na de maaltijd. Steeds de mond spoelen met water na inname om geelverkleuring van de tanden te voorkomen.
ALENDRONATE EG COMP 70 MG (WEKELIJKS) (Stofnaam: alendroninezuur)	via de mond	1 keer per week	1 tabl					30min voor het ontbijt in rechtopzittende houding met een groot glas water en tot 30min na inname niet gaan liggen

Complexvorming gevoelige medicatie

- Calcium/vitamine D supplementen bv. D-vital®, Steovit®
- Schildklierhormonen bv. L-thyroxine®
- Ijzerpreparaten bv. Losferron®
- Bisfosfonaten bv. Alendronate
- Fluorochinolones bv. Ciproxine®, Tavanic®, Moxifloxacine

Casus : Maximale dosis

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond		Opmerkingen
			08u	12u	18u	20u	
PRAREDUCT TABL 40 MG (Stofnaam: pravastatine)	via de mond	dagelijks	1 tabl			1 tabl	
INSULINE NOVORAPID FLEXPEN (Stofnaam: insuline aspart)	onderhuids	dagelijks	8 E	12 E	6 E		Met aanpassingsschema.
IBUPROFEN EG TABL 400 MG (Stofnaam: ibuprofen)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl				Begindatum: 04-02-2025 Einddatum: 10-02-2025 23:59 = ontstekingsremmer, in kader van hospitalisatie, afbouw volgens pijn tot stop, innemen tijdens de maaltijd.
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl				Begindatum: 04-02-2025 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Casus: Maximale dosis

Datum	Afdeling	Tekst	Contact type	Zender
01-05-2023 09:03	KNCH	advies apotheek ikv hospitalisatie: mevrouw neemt prareduct 80 mg/dag (= pravastatine) --> maximale dagdosis = 40mg/dag! --> zou dat kloppen? Kan dit aub nogmaals nagevraagd worden ikv nevenwerkingsprofiel statines	hospitalisatie	Julie Van Den Broucke

Volwassenen

HYPERCHOLESTEROLEMIE

- Aanbevolen dosering: 10 tot 40 mg, 1 keer per dag.
- Maximale dosis: 40 mg, 1 keer per dag.

CARDIOVASCULAIRE PREVENTIE

- Aanbevolen dosering: 40 mg, 1 keer per dag.

NA TRANSPLANTATIE

- Aanbevolen startdosering: 20 mg, 1 keer per dag, indien in combinatie met immunosuppressieve therapie.
- Maximale dosis: 40 mg, 1 keer per dag (onder strikte medische controle).

Pediatrische patiënten (14-18 jaar)

HETEROZYGOTE FAMILIALE HYPERCHOLESTEROLEMIE

- Aanbevolen dosering: 10 tot 40 mg, 1 keer per dag.

Een dosisaanpassing is aangewezen bij matige of ernstige nierinsufficiëntie en bij leverinsufficiëntie.

Toedieningswijze

- De tabletten 1 keer per dag innemen, bij voorkeur 's avonds, voor, tijdens of na de maaltijd.

Casus: Maximale dosis

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u	12u	18u	
PRAREDUCT TABL 40 MG (Stofnaam: pravastatine)	via de mond	dagelijks			1 tabl	advies apotheek: maximaal 40mg/dag innemen aub. Te bespreken met (huis)arts aub.

TIPS & TRICKS

Voorgeprogrammeerde schema's in KWS

Overzicht Hos | Overzicht Hos V2 | Insuline Pomp | Shockbox | Chemo-PTS-KS | (Thuis)therapie | Ambulant voorschrift | Vaccinatie | Medicatie balans

Vernieuw | Nieuw | Schema | ↑EMV | ↑Amb.Vs. | Valideer | Print | Filter op einddatum na: Dat 04-02-2025 | Sortering: Patiëntvriendelijke afdruk

Max. 1 | GM ↔ GM 0 0 0 | GM ↔ Voeding 1 | GM x 2 0 | Pijnscore -1 | A 0 | ADR 1 | WM 0 0

Therapieschema (AZ Groeninge)

Schema: ZB courante thuismedicatielijnen (input spoed/preop)

Context: KAPO / * / *

Startdatum: 04-02-2025 10:14

Naar thuistherapie	Naar ambulant voorschrift		Medicatie	Toedie...	Dosis	Frequentie	Uurschema	Conditie	...	...	Nota	Indicatie
☐	☐	✓	ALGOTRA (TABL 37,5-325 MG)	PO	1 tabl			# bij pijn om de 6 uur (max 6)	...			sterke pijnstiller, combinatiepreparaat van
☐	☐	✓	ASAFLOW (TABL 80 MG)	PO	80 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	BUSCOPAN (TABL 10 MG)	PO	10 mg			# bij krampen (max 3)	...			
☐	☐	✓	DAFALGAN (TABL FORTE 1 G)	PO	1 g			# bij pijn om de 6 uur (max 3)	...			steeds 1e keuze pijnstiller, inname volgen
☐	☐	✓	DUOVENT (PUFF 200 DOS HFA)	Inhal	1 inhal			# bij kortademigheid (max 3)	...			
☐	☐	✓	ELIQUIS (TABL 2,5 MG)	PO	2.5 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	ELIQUIS (TABL 5 MG)	PO	5 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	IBUPROFEN EG (TABL 400 MG)	PO	400 mg			# bij pijn om de 6 uur (max 3)	...		innemen tijdens de maaltijd	= ontstekingsremmer, inname bij onvoldo
☐	☐	✓	IBUPROFEN EG (TABL 600 MG)	PO	600 mg			# bij pijn om de 6 uur (max 3)	...		innemen tijdens de maaltijd	= ontstekingsremmer, inname bij onvoldo
☐	☐	✓	IMODIUM (TABL INSTANT 2 MG)	PO	2 mg			# bij diarree (max 8)	...		Aanbevolen aanvangsdosering: 4 mg (= 2 tabletten), gevolgd door 2 mg (= 1 tablet) na elke losse stoelgang.	
☐	☐	✓	LIXIANA (TABL 30 MG)	PO	30 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	LIXIANA (TABL 60 MG)	PO	60 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	MOVICOL (ZAKJE 13,8 G)	PO	1 zakje	1 keer per dag	8		...			constipatie
☐	☐	✓	MOVICOL (ZAKJE 13,8 G)	PO	1 zakje			# bij constipatie (max 1)	...			
☐	☐	✓	MOLAXOLE (ZAKJE 13,8 G)	PO	1 zakje	1 keer per dag	8		...		= Movicol	constipatie
☐	☐	✓	MOLAXOLE (ZAKJE 13,8 G)	PO	1 zakje			# bij constipatie (max 1)	...		= Movicol	
☐	☐	✓	PARACODINE (TABL 10 MG)	PO	10 mg			# bij hoest (max 3)	...			
☐	☐	✓	PARACETAMOL EG (TABL 1 G)	PO	1 g			# bij pijn om de 4 uur (max 3)	...		= Dafalgan	= Dafalgan, steeds 1e keuze pijnstiller, inn
☐	☐	✓	PANTOPRAZOLE EG (TABL 20MG)	PO	20 mg	1 keer per dag	8		...			= maagbescherming - 20 à 30 min voor or
☐	☐	✓	PRADAXA (CAPS 110 MG)	PO	110 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	PRADAXA (CAPS 150MG)	PO	150 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	RIOPAN (GEL ZAKJE 10 ML)	PO	1 zakje			# bij maaglast (max 4)	...			
☐	☐	✓	TAMSULOSINE EG (CAPS RETARD 0,4 MG)	PO	0.4 mg	1 keer per dag	8		...		Ongeveer 30 minuten na de maaltijd in te nemen. Capsules ...	
☐	☐	✓	TRADONAL (TABL ODIS 50 MG)	PO	50 mg			# bij pijn om de 6 uur (max 3)	...	...	orodispergeerbare vorm, maximum 3 dagen in te nemen. La...	sterke pijnstiller, bij onvoldoende pijnstillin
☐	☐	✓	VOLTAREN EMULGEL (GEL FORTE 2% 100G)	LO...	1 appl			# bij spierpijn (max 2)	...			
☐	☐	✓	XARELTO (TABL 20 MG)	PO	20 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner
☐	☐	✓	XARELTO (TABL 15 MG)	PO	15 mg	1 keer per dag	8					bloedverdunner

Genereer thuistherapie | Genereer + maak voorschrift | Bewerk component | (De)selecteer thuistherapie | (De)selecteer ambulant voorschrift

S & TRICKS

Voorgeprogrammeerde schema's in KWS

Overzicht Hos | Overzicht Hos V2 | Insuline Pomp | Shockbox | Chemo-PTS-KS | (Thuis)therapie | Ambulant voorschrift | Vaccinatie | Medicatie balans

Vernieuw | Nieuw | Schema | ↑EMV | ↑Amb.Vs. | Valideer | Print | Filter op einddatum na: Dat 04-02-2025 | Sortering: Patiëntvriendelijke afdruk

Max. 1 | GM ↔ GM 0 0 0 | GM x 2 0 | A 0 | WM 0 0 | GM ↔ Voeding 1 | Pijnscore -1 | ADR 1

Therapieschema (AZ Groeninge)

Schema: ZB calcium/vitamine D

Context: KAPO / * / *

Startdatum: 04-02-2025 10:14

Naar thuistherapie	Naar ambulant voorschrift	Medicatie	Toedie...	Dosis	Frequentie	Uurs...	...	...	...	Nota	Indicatie
☐	☐	D-VITAL (ZAKJE 500 MG-440 E)	PO	1 zakje	1 keer per dag	20		...		De inhoud van het zakje in een glas overbrengen, een ruime hoeveelheid water toevoegen, roeren en onmid...	vitamine D
☐	☐	STEOVIT D3 (TABL KAUW 500 MG-400 E)	PO	1 tabl	1 keer per dag	20		...			vitamine D
☐	☐	D-VITAL (ZAKJE FORT ORANG 1000 MG-880 E)	PO	1 zakje	1 keer per dag	20		...		De inhoud van het zakje in een glas overbrengen, een ruime hoeveelheid water toevoegen, roeren en onmid...	vitamine D
☐	☐	D-VITAL (KAUWTB FRT SINAAS 1000MG/880IE)	PO	1 tabl	1 keer per dag	20		...			vitamine D
☐	☐	VITAMINE D WILL (ZACHTE CAPS 25000 IE)	PO	25000 E	1 keer per week	10		...	...	Eerst 1 capsule per week in te nemen gedurende 4 weken, erna onderhoudstherapie met 1 capsule per ma...	vitamine D
☐	☐	VITAMINE D WILL (ZACHTE CAPS 25000 IE)	PO	25000 E	1 keer per maand	10		...			vitamine D
☐	☐	VITAMINE D WILL (ZACHTE CAPS 25000 IE)	PO	25000 E	1 keer per maand	10		...			vitamine D, onderhouc
☐	☐	VITAMINE D WILL (ZACHTE CAPS 1000 IE)	PO	1000 E	1 keer per dag	8		...			vitamine D
☐	☐	ACLASTA (FL 5 MG/100 ML)	IV-Inf	5 mg	1 keer per jaar	8		...			osteoporose
☐	☐	ALENDRONATE EG (COMP 70 MG (WEKELIJKS))	PO	70 mg	1 keer per week	7:30		...		30min voor het ontbijt in rechtopzittende houding met een groot glas water en tot 30min na inname niet gaan...	osteoporose
☐	☐	EVENITY (VOORGEVULDE PEN 2X105 MG)	SC	210 mg	1 keer per 4 weken	8		...		Medicatie ter botversterking. Na 12 maand: vervolgtherapie met huisarts te bespreken.	
☐	☐	PROLIA (SPUIT 60 MG/ML 1 ML)	SC	60 mg	2 keer per jaar	8		...		Medicatie ter botversterking. Nooit stoppen, levenslang.	

Voorgeprogrammeerde schema's in KWS

Therapieschema (AZ Groeninge)

Schema: ZB Puffers

Startdatum: 04-02-2025 10:14

Contex

Naar thuistherapie	Naar ambulant voorschrift		Medicatie	Toedie...	Dosis	Frequentie	Uurs...	...	...	...	Nota
☐	☐	✔	AIROMIR (AUTOHALER 100 MCG/DOS 200 DOS)	Inhal	1 inhal			...	...		
☐	☐	✔	ANORO ELLIPTA 55/22 MCG (INHALATOR 30 DOS.)	Inhal	1 inhal	1 keer per dag	8		...		
☐	☐	✔	ATROVENT (PUFF 20 MCG/DOS 200 DOS)	Inhal	2 inhal			...	...		
☐	☐	✔	BRETARIS GENUAIR (INHALATOR 322 MCG/DOS 60 DOSES)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		
☐	☐	✔	BUDESONIDE (EASYHALER 200 MCG/DOS 200 DOS)	Inhal	1 inhal	1 keer per dag	8		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	BUFOMIX (INHAL 160-4.5 MCG/DOS 120 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	BUFOMIX (INHAL 320-9 MCG/DOS 60 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	DUAKLIR GENUAIR (340/12 MCG 60 DOSES)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		
☐	☐	✔	DUOVENT (PUFF 200 DOS HFA)	Inhal	1 inhal			...	...		
☐	☐	✔	ENERZAIR BREEZHALER (CAPS 114-46-136 MCG)	Inhal	1 caps	1 keer per dag	8		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLIXOTIDE (DISKUS 100 MCG/DOS 60 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLIXOTIDE (DISKUS 250 MCG/DOS 60 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLIXOTIDE (DISKUS 500 MCG/DOS 60 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLIXOTIDE (FL INHAL 50 MCG/DOS 120 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLIXOTIDE (FL INHAL 250 MCG/DOS 120 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLUTIFORM (AEROSOL 50MCG/5MCG 120 DOS)	Inhal	2 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLUTIFORM (AEROSOL 125- 5 MCG 120 DOS)	Inhal	2 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FLUTIFORM (AEROSOL 250-10 MCG 120 DOS)	Inhal	2 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	FORADIL (CAPS INHAL 12 MCG)	Inhal	12 mcg	2 keer per dag	8 20		...		
☐	☐	✔	FORMAGAL (CAPS INHAL 12 MCG)	Inhal	1 caps	1 keer per dag	8		...		
☐	☐	✔	FORMOAIR (FL INHAL 12 MCG/DOS 100 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		
☐	☐	✔	INCRUSE ELLIPTA 55 MCG (INHALATOR)	Inhal	1 inhal	1 keer per dag	8		...		
☐	☐	✔	INUVAIR NEXTHALER (FL INHAL. 100/6 MCG/DOS 120DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	INUVAIR NEXTHALER (FL INHAL. 200/6MCG/DOS 120DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	INUVAIR (FL AEROS 100-6 MCG/D 120 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	INUVAIR (FL AER 200-6 MCG/D 120 DOS)	Inhal	1 inhal	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen
☐	☐	✔	MIFLONIDE (CAPS INHAL BREEZHALER 200 MCG)	Inhal	200 mcg	2 keer per dag	8 20		...		na puffen steeds de mond spoelen met water om schimmelvorming en heesheid te voorkomen

Voorgeprogrammeerde schema's in KWS

Schema CAR DOAC VKF

Startdatum: 04-02-2025 10:14

Naar thuistherapie	Naar ambulant voorschrift		Medicatie	Toedie...	Dosis	Frequentie	Uurs...	...	...	...	Nota	Indicatie
☐	☐	✔	PRADAXA (CAPS 150MG)	PO	150 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	PRADAXA (CAPS 110 MG)	PO	110 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	XARELTO (TABL 20 MG)	PO	20 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	XARELTO (TABL 15 MG)	PO	15 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	ASAFLOW (TABL 80 MG)	PO	80 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner, in combinatie met Xarelto (preventie v atherotrombotische complicaties)
☐	☐	✔	ELIQUIS (TABL 5 MG)	PO	5 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	ELIQUIS (TABL 2,5 MG)	PO	2.5 mg	2 keer per dag	8 20		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	LIXIANA (TABL 60 MG)	PO	60 mg	1 keer per dag	8		...			bloedverdunner (voorkamerfibrillatie)
☐	☐	✔	PANTOPRAZOLE EG (TABL 20MG)	PO	20 mg	1 keer per dag	8		...			= maagbescherming - 20 à 30 min voor ontbijt (zolang inname Asaflow)

Optimaal geneesmiddelengebruik: farmaflashes

az groeninge kortrijk

Farmaflash apotheek

FLECAINIDE: APOCARD OF TAMBOCOR?

INDICATIE: anti-aritmicum bij voorkamerfibrillatie en –flutter

PROBLEEM: risico op substitutiefouten: vertraagde ↔ niet-vertraagde vrijstelling

Apocard caps.	≠	Tambocor compr.
= vertraagde vrijstelling		= GEEN vertraagde vrijstelling
Capsules		Comprimés
Posologie steeds **1 keer per dag**!		Posologie steeds **2 keer per dag**!

Flecainide Sandoz (Sandoz)
harde caps. verl. afgifte Retard
100 x 100 mg
100 x 150 mg
100 x 200 mg

Flecainide EG (EG)
harde caps. verl. afgifte Retard
100 x 100 mg
100 x 150 mg
100 x 200 mg

Flecateva (Teva)
harde caps. verl. afgifte Retard
100 x 100 mg
100 x 150 mg
100 x 200 mg

Flecainide Sandoz (Sandoz)
flecaïnide, acetaat
tabl. (deelb.)
60 x 100 mg
100 x 100 mg

Flecainide EG (EG)
flecaïnide, acetaat
tabl. (deelb.)
100 x 100 mg

Optimaal geneesmiddelengebruik: farmaflashes

Flecaïnide EG en Sandoz bestaan zowel in vertraagde vrijstellingsvorm als niet-vertraagde vrijstellingsvorm!

DAAROM indien voorschrift met flecaïnide:

Vraag na of het om comprimés of capsules gaat:

a. Capsule (= steeds 1x/dag) → substitutie naar Apocard (= steeds 1x/dag)
b. Comprimé (= steeds 2x/dag) → substitutie naar Tambocor (= steeds 2x/dag)

az groeninge kortrijk apotheek

Farmaflash apotheek maart 2016

SELOKEN® of SELOZOK®?

INDICATIE: Hoge bloeddruk, angor, hartinsufficiëntie en hartritmestoornissen

PROBLEEM: Risico op substitutiefouten bij voorschrift met generiek metoprolol

Seloken® 100 mg tabl. ≠ Selozok® 100 mg of 200 mg tabl.

- GEEN vertraagde vrijstelling
- Tartraat
- Tabletten met breukgleuf, pletten mag
- Posologie 1 - 2 keer per dag

- vertraagde vrijstelling
- Succinaat
- Tabletten met breukgleuf, NIET pletten
- Posologie steeds 1 keer per dag

® Seloken (AstraZeneca)
metoprolol, tartraat
tabl. (deelb.)
€ 100 x 100 mg
inj. oploss. i.v. [amp.]
€ 5 x 5 mg / 5 ml

® Lopresor (Daiichi Sankyo)
metoprolol, tartraat
tabl. (deelb.)
€ 100 x 100 mg
tabl. verl. afgifte (deelb.) Slow
€ 56 x 200 mg

® Metoprolol Teva (Teva)
metoprolol, tartraat
tabl. (deelb.)
€ 100 x 100 mg
metoprolol, succinaat
tabl. verl. afgifte (deelb.) Retard
€ 100 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 100 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)

® Selozok (AstraZeneca)
metoprolol, succinaat
tabl. verl. afgifte (deelb.)
€ 28 x 23,75 mg (eq. metoprolol tartraat 25 mg)
€ 28 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 28 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)

® Metoprolol EG (Eurogenerics)
metoprolol, succinaat
tabl. verl. afgifte (deelb.)
€ 28 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 56 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 98 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 28 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)
€ 56 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)
€ 98 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)

® Metoprolol Mylan (Mylan)
metoprolol, succinaat
tabl. verl. afgifte (deelb.) Retard
€ 100 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 60 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)
€ 100 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)

® Metoprolol Sandoz (Sandoz)
metoprolol, succinaat
tabl. verl. afgifte (deelb.)
€ 28 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 60 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 100 x 95 mg (eq. metoprolol tartraat 100 mg)
€ 28 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)
€ 60 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)
€ 100 x 190 mg (eq. metoprolol tartraat 200 mg)

Metoprolol Teva bestaat in een gewone en retard vorm!!!

DAAROM indien voorschrift met metoprolol:

1. Vraag na om welke generiek het gaat:
   a. Indien EG, Mylan of Sandoz → substitutie naar selozok
   b. Indien Teva → vraag dosis na
2. Dosis van metoprolol Teva:
   a. Indien 95 mg of 190 mg → substitutie naar selozok
   b. Indien 100 mg → substitutie naar seloken
3. OF vraag de zoutvorm na:
   a. Indien succinaat → substitutie naar selozok
   b. Indien tartraat → substitutie naar seloken

az groeninge kortrijk

az|groeninge|kortrijk apotheek

Farmaflash Apotheek

az groeninge kortrijk

Incretinemimetica

Plaatsbepaling

- Incretinemimetica: GLP-1-analogen (Glucagon-Like Peptide-1-analogen)
- GLP-1: intestinaal hormoon dat de glycemiecontrole verzekert door
  - ✓ vertraging van de maaglediging
  - ✓ vermindering van de glucagonvrijstelling door de α-cellen (pancreas)
  - ✓ stimulatie van de glucose-afhankelijke insulinevrijstelling door de β-cellen (pancreas)
- Indicatie: Diabetes Mellitus type 2 bij volwassenen (>18j) in mono- of combinatietherapie met andere hypoglycemiërende middelen

	Stofnaam	Merknaam	Doseringen + gebruiksinstructies		Toegediende dosis	Posologie
	Dulaglutide	*Trulicity®*	*0,75 mg / 0,5 mL* *1,5 mg / 0,5 mL*	*SC*	*0,75 à 1,5 mg*	*1 / week*
	Exenatide	*Bydureon®*	*2 mg / 0,85 mL*	*SC*	*2 mg*	*1 / week*
	Liraglutide	*Victoza®*	*18mg / 3mL*	*SC*	*1 week: 0,6 mg* *Vervolgens: 1 week: 1,2 mg* *Zo nodig verhoging: 1,8 mg*	*1 / dag*
	Liraglutide + insuline degludec	*Xultophy®*	*10,8 mg + 300 IE / 3 mL*	*SC*	*Op te titreren volgens order arts*	*1 / dag*
	Semaglutide	*Ozempic ®*	*0,25 mg / dosis* *0,50 mg / dosis* *1 mg / dosis*	*SC*	*4 weken: 0,25 mg* *Vervlogens: 4 weken: 0,50 mg* *Zo nodig verhoging: 1 mg*	*1 / week*
		Rybelsus®	***3 mg tabl.*** ***7 mg tabl.*** ***14 mg tabl.***	*PO*	*1ste maand: 3 mg 1x/dag* *Vervolgens: 7 mg 1x/dag* *Zo nodig verhoging: 14 mg 1x/dag*	*1 / dag*

Insulines – Overzicht per klasse

az groeninge kortrijk apotheek

Klasse	Voorbeelden	Toedientijdstip	Belangrijk	Effect na	Duur
Ultrasnelwerkend	Analoge insulines: • Fiasp® • Lyumjev®	meestal 10 min vóór maaltijd	**ALTIJD aanpassings schema gebruiken!**	start ± 10 min	2–5 u
Snelwerkend	Analoge insulines: • Apidra® • Humalog® • Novorapid® Humane insulines: • Actrapid® • Humuline Regular®	10-15 min vóór maaltijd		start 20–30 min (max 1–4 u)	6–9 u
Basale	Humane insulines: • Humuline NPH® • Insulatard®	individueel bepaald		start 1–2 u	10–20 u
	Analoge insulines: • Lantus® • Toujeo® • Tresiba®	individueel bepaald		start 1,5–4 u	20–24 u (Tresiba tot 42u)
Menginsulines	Humane insulines: • Humuline 30/70® Analoge insulines: • Humalog mix 25® • Humalog mix 50® • Novomix 30®		Suspensies: 20 x omzwenken alvorens te gebruiken		

GOUDEN REGELS BIJ INSULINE

- BEVRAAG ALTIJD DE **ACTUELE DOSIS**
- (ULTRA)SNELWERKEND insuline: gebruik **AANPASSINGSSCHEMA**
- Wat bij **nuchter blijven/onderzoek?** Aandacht voor insuline 24/7. Meer informatie: zie perioperatief glycemiebeleid (link: perioperatief glycemiebeleid)
- Dosis en frequentie zijn patiëntspecifiek en worden gestuurd door zelfmonitoring van bloedsuikergehalte en diabeteseducatie

HOOG-RISICO

- Juiste etikettering (**HOOG-RISICO** medicatie)
- Bewaring in koelkast (**2-8°C**) tot toewijzing patiënt
- **Nooit retour** van insulineflacons of pennen!
- **Nooit substitutie** van insulines!

Puffertool

Partner of E17 ziekenhuis netwerk

az groeninge kortrijk

HANDLEIDING TOT CORRECT GEBRUIK VAN INHALATOREN

Puffertool

in formularium: op voorraad

niet in formularium: mee te brengen van thuis

AIRBUFO	AIRFLUSAL	AIROMIR	ANORO	ATECTURA	ATROVENT	BRETARIS
BUDESONIDE	BUFOMIX	DUAKLIR	DUOVENT	ENERZAIR	FLIXOTIDE	FLUTIFORM
FLUTISACOMBO	FLUTISAMIX	FORADIL	FORMAGAL	FORMOAIR	INCRUSE	INUVAIR
MIFLONIDE	NOVOLIZER BUDESONIDE	NOVOLIZER FORMOTEROL	NOVOLIZER SALBUTAMOL	ONBREZ	OXIS	QVAR
RELVAR	SEEBRI	SERETIDE	SEREVENT	SPIOLTO	SPIRIVA	STRIVERDI
SYMBICORT	TRELEGY	TRIXEO	TRIMBOW	ULTIBRO	VENTOLIN	ZEPHIRUS

Klik HIER voor de **FARMAFLASH INHALATOREN** met nog meer info

Mond spoelen met water na puffen

Puffertool

SPIRIVA Handihaler 18 µg/dosis 30 dos.

ACTIEVE STOF(FEN)	Tiotropium (=LAMA)
INDICATIE	Onderhoudsbehandeling van COPD
GEBRUIKELIJKE DOSERING VOOR VOLWASSENEN	1 inhalatie, 1 keer per dag
TYPE INHALATOR	Poederinhalatie → device type = handihaler
TE GEBRUIKEN MET VOORZETKAMER?	Neen
MOND SPOELEN NA PUFFEN?	Neen
INSTRUCTIES INHALATIETECHNIEK	→ Klik hier
FILMPJE INHALATIETECHNIEK	Inhalatorgebruik.nl

Diabet

Nieuwe antidiabetica

Praktische gids voor de apotheker

INSTITUUT VOOR PERMANENTE STUDIE VOOR APOTHEKERS

IPSA

i.s.m. De Westvlaamse apothekersvereniging

Versie november 2024

z groeninge kortrijk

TIPS & TRICKS

Diabetestool

az groeninge kortrijk

- INLEIDING
- NIEUWE ANTIDIABETICA
- FARMACEUTISCHE ZORG
- PATIËNTENFOLDERS
- REFERENTIES

2. Nieuwe antidiabetica

Incretinomimetica	= GLP-1 analogen = GLP-1 receptoragonisten
Tirzepatide	= GLP-1 + GIP-receptoragonist
Gliptinen	= DPP-4-inhibitoren
Gliflozinen	= SGLT2-inhibitoren
Combinatiepreparaten	

Diabetestool

A. INCRETINEMIMETICA

- SOORTEN
- INDICATIE
- WERKINGS-MECHANISME
- RICHTLIJN
- PLAATSBEPALING
- FARMACOKINETIEK & -DYNAMIEK
- TOEDIENING & POSOLOGIE
- VERGETEN DOSIS
- OVERDOSIS
- BIJWERKINGEN
- INTERACTIES
- CONTRA-INDICATIES
- ZWANGERSCHAP & BORSTVOEDING
- RAMADAN
- RIJVAARDIGHEID
- TERUGBETALING

TIPS & TRICKS

Directe orale anticoagulantia (DOAC)

Apr. J. Van Den Broucke, Apr. A. Verhaeghe, Apr. J. De Vleeschauwer, Apr. J. Vanderbeke, Apr. K. Verhelle
Gevalideerd door: Dr. G. Meeus, Dr. I. Elegeert, Dr. M. Dumolein, dr. M. Janssen, dr. K. Van Eygen, dr. M. Leys

INLEIDING

Pradaxa® (dabigatran etexilaat), Rivaroxaban sandoz (Xarelto®), Eliquis® (apixaban) en Lixiana® (endoxaban) zijn directe orale anticoagulantia (DOAC) naast de vitamine K antagonisten (VKA). Deze geneesmiddelen kunnen potentieel tot levensbedreigende complicaties leiden. Ze vertonen daarenboven onderling farmacologische verschillen die in deze poster toegelicht worden.

ALGEMEEN

	PRADAXA® 75 mg - 110 mg - 150 mg compr./ zakjes	**RIVAROXABAN** XARELTO® 2.5 mg -10 mg - 15 mg – 20 mg compr.	**ELIQUIS®** 2,5 mg – 5 mg compr.	**LIXIANA®** 30 mg - 60 mg. (15 mg compr.)
Stofnaam	dabigatran etexilaat	rivaroxaban	apixaban	edoxaban
Werking	trombine (IIa)-inhibitor	directe Xa-inhibitor	directe Xa-inhibitor	directe Xa- inhibitor
INDICATIES				
INDICATIE 1: preventie van trombo-embolische events bij patiënten met voorkamerfibrillatie (**VKF**) (niet bij mechanische kunstklep of ernstige mitralisklepstenose)	2 x 150 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 2 x 110 mg/dag indien: ≥ 80 jaar en/of gastritis, oesofagitis, GER en/of gelijktijdig gebruik van verapamil	1 x 20 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 1 x 15 mg/dag indien: CrCl 15-50 ml/min	2 x 5 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 2 x 2,5 mg/dag indien: CrCl 15-30 ml/min en/of ≥ 2 risicofactoren: SCr ≥ 1,5 mg/dl ≥ 80 jaar ≤ 60 kg	1 x 60 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 1 x 30 mg/dag indien: CrCl 15-50 ml/min en/of ≤ 60 kg en/of gelijktijdig gebruik van ciclosporine, erythromycine, ketoconazol
Opmerking: indien er sprake is van VKF in combinatie met coronair lijden gelden specifieke richtlijnen (duale of triple therapie): bespreek steeds met cardioloog	2 x 150 mg/dag **Dosisaanpassing:** idem als hierboven	1 x 15 mg/dag **Dosisaanpassing:** 1 x 10mg/dag indien: CrCl 30–49mL/min	2 x 5 mg/dag **Dosisaanpassing:** idem als hierboven	1 x 60 mg/dag **Dosisaanpassing:** idem als hierboven
INDICATIE 2: **behandeling** van acute veneuze trombo-embolische events **(VTE):** diep veneuze trombose (DVT) en longembool (LE) Opmerking: inclusief patiënten met kanker (behalve Pradaxa®)	- Dag 1-5: therapeutisch LMWH - Vanaf dag 6: 2 x 150 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 2 x 110 mg/dag indien: ≥ 80 jaar en/of gastritis, oesofagitis, GER en/of gelijktijdig gebruik van verapamil	- 3 weken: 2 x 15 mg/dag - Daarna: 1 x 20 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** Zie SKP. Eerste 3 weken steeds 2 x 15 mg. Nadien kan 1 x 15 mg indien risico op bloedingen hoger wordt ingeschat dan risico op recidief DVT/PE	- Dag 1-7: 2 x 10 mg/dag - Vanaf dag 8: 2 x 5 mg/dag **Dosisaanpassing (*)** Geen	- Dag 1-5: therapeutisch LMWH - Vanaf dag 6: 1 x 60mg/dag **Dosisaanpassing (*)** 1 x 30 mg/dag indien CrCl 15-50 ml/min en/of ≤ 60 kg en/of gelijktijdig gebruik van ciclosporine, erythromycine, ketoconazol
	Therapieduur: Minstens 3 - 6 maanden naargelang provoked/unprovoked, locatie…			
Indien **secundaire preventie van recidieven** aangewezen is (na ≥ 6 maand, ook na behandeling met ander anticoagulans)	2 x 150 mg/dag (zelfde dosisreductie-criteria als hierboven)	1 x 10 mg of 20 mg/dag bij respectievelijk intermediair tot hoog risico op recidief	2 x 2,5 mg/dag	1 x 60 mg/dag

Optimalisatie medicatieschema

- Juiste innamemoment van medicatie
- Correct gebruik van medicatie/therapie(on)trouw
- Indicaties

Patiënteducatie

- Folder deprescribing
- Extra informatie specifieke patiëntenpopulaties
- Therapie(on)trouw

Invullen indicaties

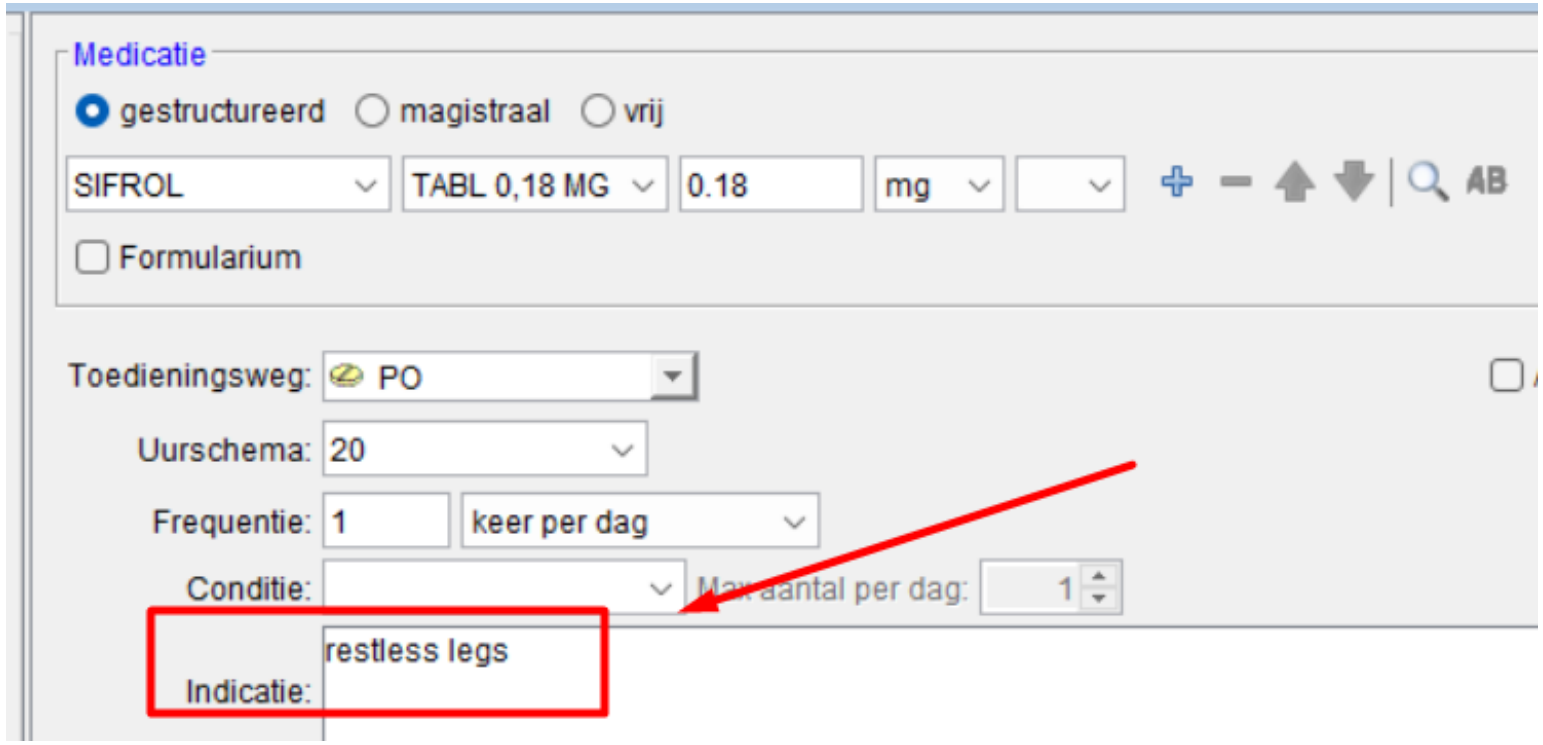

Invullen indicaties

hospitalisatie (27-01-2024 01:43)

Zoek in tekst: fluoxet woord

medicatieschema bij opname

!!! Dit verslag is nog niet gevalideerd !!!

pijnstilling met paracetamol (=
Dafalgan), innemen tijdens de maaltijd.
- Pantomed, 20 mg, 1/d, 7:30u
>20-30 min voor de maaltijd.
- Pregabalin ab, 75 mg, 2/d, 8u 18u, tot 26-01-2024 00:00
- Sifrol, 0.18 mg, 1/d, 8u
- Trazodone eg, 100 mg, 1/d, 22u
>Vlak voor slapengaan.

zorgnota opgemaakt: Deze nacht zou mevrouw temesta gekregen hebben door HA van wacht. (Dosis onbekend)

Gabapentine gestopt op eigen initiatief. Neemt atacand enkel bij hoge bloeddruk (zegt dagelijks haar bd te meten). HA niet op de hoogte van inname trazodone. Neemt sifrol 0.18mg tegen rusteloze benen 1/daags. Geen inname rivotril meer ==> THERAPIEONTROUW

Invullen indicaties

→ Nieuwe opgestarte medicatie
→ (langdurig) gebruik van antibiotica
→ Orale cytostatica
→ Off-label gebruik
→ Niet-courante indicaties
→ Hoog risico medicatie

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Namiddag	Avond		Opmerkingen
			08u		14u	18u	20u	
PANTOMED TABL 40 MG (Stofnaam: pantoprazol)	via de mond	dagelijks	1 tabl					INDICATIE: = maagbescherming - 20 à 30 min voor ontbijt
ASAFLOW TABL 80 MG (Stofnaam: acetylsalicylzuur)	via de mond	dagelijks	1 tabl					INDICATIE: bloedverdunner (11/2021: Acuut coronair syndroom - STEMI inferior), levenslang innemen
BRILIQUE TABL 90 MG (Stofnaam: ticagrelor)	via de mond	dagelijks	1 tabl			1 tabl		in combinatie met Asaflow INDICATIE: bloedverdunner (11/2021: Acuut coronair syndroom - STEMI inferior), gedurende 1 jaar
CORDARONE TABL 200 MG (Stofnaam: amiodaron)	via de mond	dagelijks	1 tabl					
NEBIVOLOL EG TABL 5 MG	via de mond	dagelijks	0.5 tabl					
ROSUVASTATINE EG								

Inhoudstafel

Patiënteducatie risicopatiënten en -geneesmiddelen

Optimalisatie medicatieschema

- Juiste innamemoment van medicatie
- Correct gebruik van medicatie/therapie(on)trouw
- Indicaties

Patiënteducatie

- specifieke patiëntenpopulaties

Hoogrisicoprocessen

- Urgente opnames (spoed)
- Chirurgie (preop-perop-postop)

Hoogrisicopatiënten

- >75jr
- Polypathologie/polyfarmacie
- Chronisch nierinsufficiëntie
- **Hartfalen**

Hoogrisicogeneesmiddelen

- **Bloedverdunners**
- **Pijnstillers**: NSAID/opiaten/paracetamol
- Antidiabetica
- Antibiotica
- **Psychoformaca (Deprescribing)**
-

Patiënt met (veel)pijnmedicatie

Patiënt met gastric bypass in voorgeschiedenis

Patiënt met hartfalen

Patiënt met nierinsufficiëntie

Patiënt met slikproblemen

Patiënt die regelmatig valt in combinatie met psychofarmaca

Patiënt met bloedverdunner(s)

Patiënt met insuline

Patiënt met (veel)pijnmedicatie

Patiënt met gastric bypass in voorgeschiedenis

Patiënt met hartfalen

Patiën
nierinsuf

→ **PATIENTEDUCATIE**

t in
et
ca

Patiënt met bloedverdunner(s)

Patiënt met insuline

Patiënt met (veel)pijnmedicatie

→ 1e keuze pijnstiller
→ Weinig ongewenste effecten indien
CORRECT gebruikt

→ Aandacht voor combinatiepreparaten en naamsverwarring generieken!

BCFI
BELGISCH CENTRUM VOOR FARMACOTHERAPEUTISCHE INFORMATIE

Zoeken op stofn

Ik wil me abonneren

Folia
Pharmacotherapeutica

januari
februari
maart
april
mei
juni
juli
augustus
september
oktober

SELECTIE
jan. - jun.
jul. - dec.

Folia Pharmacotherapeutica juni 2023

Medegedeeld door het Centrum voor Geneesmiddelenbewaking

PDF-versie (uitgebreide versie) toon uitgebreide versie
PDF-versie (ingekorte versie)

Onbedoelde overdosering paracetamol

Bijwerking melden of PDF voor het melden van vermoede ongewenste effecten.

De hepatotoxiciteit van paracetamol bij **acute overdosering** is algemeen bekend. Bij volwassenen zijn problemen te verwachten vanaf een inname van 10 gram, bij kinderen vanaf 150 mg/kg. Bij bestaan van risicofactoren kan reeds toxiciteit worden gezien vanaf lagere hoeveelheden, zelfs bij **chronisch gebruik** van de gebruikelijke maximale dagdosis (4 g). Zie ook Repertorium hoofdstuk 8.2.1.

meer info

Hoewel het risico op paracetamolintoxicatie algemeen bekend is, blijft het aantal gemelde gevallen in België **zeer hoog**. Paracetamol staat op nummer één voor oproepen na blootstelling aan een geneesmiddel bij het **Antigifcentrum** (n= 2 208, zie jaarverslag 2021)*. Het aantal oproepen over blootstelling aan paracetamol **nam in 2021 met 17,0%** toe in vergelijking met 2020. Het Antigifcentrum vermeldt expliciet dat er in 2021 een sterk toegenomen aantal vergiftigingen was.

Een van de mogelijke oorzaken van overdosering is het **gelijktijdig gebruik van verschillende specialiteiten met paracetamol zonder dat de patiënt beseft** dat deze specialiteiten paracetamol bevatten. Het kan bijvoorbeeld gaan om twee monopreparaten met verschillende namen (merknaam en generiek). Ook zijn er veel combinatiepreparaten die paracetamol bevatten. Patiënten kennen niet altijd de samenstelling van deze combinatiepreparaten en zijn er zich dus niet van bewust dat deze paracetamol bevatten.
In België zijn er maar liefst **meer dan 40 verschillende specialiteiten** met paracetamol beschikbaar, alleen of in combinatie (situatie op 20 juni 2023).

- https://www.bcfi.be/nl/articles/4113?folia=4095

→ Aandacht voor combinatiepreparaten en naamsverwarring generieken!

Specialiteitsnamen (situatie op 20/06/23):

- Paracetamol: Algostase Mono®, Dafalgan®, Lemsip®, Pandadol®, Paracetamol, Perdolan®, Pe-Tam®, Witte Kruis Mono® (zie Repertorium)
- Paracetamol + coffeïne: Algostase®, Antigriphine®, Dafalgan Plus Caffeine®, Lonarid N®, Mann®, Panadol Plus®, Witte Kruis® (zie Repertorium)
- Paracetamol + acetylsalicylzuur + coffeïne: Excedryn®, Perdolan Compositum®, Troc® (zie Repertorium)
- Paracetamol + acetylsalicylzuur + ascorbinezuur: Afebryl® (zie Repertorium)
- Paracetamol + ibuprofen: Combogesic®, Nuralgan® (zie Repertorium)
- Paracetamol 500 mg + codeïne 30 mg: Algocod®, Dafalgan Codeine®, Paracetamol / codeine Teva® (zie Repertorium)
- Paracetamol 1 000 mg + codeïne 60 mg: Paracetamol / Codeïne Teva® (zie Repertorium)
- Paracetamol + tramadol: Algotra®, Tramadol / Paracetamol, Zaldiar® (zie Repertorium)
- Paracetamol + codeïne + coffeïne: Nevrine Codeine® (zie Repertorium)
- Paracetamol + chloorfenamine: Rhinofebryl® (zie Repertorium)
- Paracetamol + pseudo-efedrine: Parasineg®, Sinutab®, Therafixx-CapitaNasal® (zie Repertorium)

→ Aandacht voor <u>combinatiepreparaten</u>
→ **PATIENTEDUCATIE**!

ZALDIAR							
ZALDIAR (TABL 37,5-325 MG)		1 tabl # bij pijn om de 6 uur, max 2 x per		03-05-2016 → ...	opgelet: combinatiepreparaat van paracetamol en tramadol. indien combinatie met paracetamol (= Dafalgan): maximale dagdosis van 4g paracetamol per dag niet overschrijden aub + steeds een interval van minimum 4 à 6 uur tussen 2 innames.		combinatiepreparaat van paraceta
TRADONAL		50 mg # bij pijn om de 4 uur, max 4 x per		05-10-2023 → 11-10-2023 (7 dagen)	orodispergeerbare vorm, afbouw volgens pijn tot stop. maximum 7 dagen		sterke pijnstiller, bij onvoldoende
PARACETAMOL EG		1 g • 4 keer per dag	8 12 16 20	04-10-2023 → 02-11-2023 (30 dagen)	als laatste af te bouwen volgens pijn. daarna indien nodig bij pijn: 1 comprimé in te nemen met een interval van minimum 4 uur tussen 2 innames en een maximum van 4 comprimés per dag		= Dafalgan, 1e keuze pijnstilling.
TRAZODONE EG		50 mg • 1 keer per dag	23				22

→Aandacht voor bruistabletten

→1 g natrium ~ 2,5 g keukenzout
Risicopatiënten:
→hypertensie
→hartfalen
→lithiumgebruik

Tabel. Hoeveelheid natrium per eenheid in bruispreparaten en in enkele andere geneesmiddelen (niet-exhaustieve lijst)

Bruistabletten	Na in mg/tablet	overeenkomstige hoeveelheid NaCl
Acetylcysteïne		
Acetylcysteïne EG	145 mg	370 mg
Lysomucil	157 mg	401 mg
Paracetamol		
Algostase Mono 500	316 mg	806 mg
Algostase Mono 1g	330 mg	842 mg
Dafalgan 500	412 mg	1 g
Dafalgan 1g	565 mg	1,4 g
Paracetamol EG 1g	489 mg	1,2 g
Paracetamol Sandoz 1g	469 mg	1,2 g
Acetylsalicylzuur		
Aspirine 500	250 mg	638 mg
Sedergine 325	485 mg	1,2 g
Sedergine 1g	460 mg	1,2 g
Gecombineerde pijnstillers		
Algostase	316 mg	806 mg
Algocod	316 mg	806 mg
Aspirine C	467 mg	1,2 g
Dafalgan codeïne	385 mg	982 mg
NSAID's		
Brexine	50 mg	128 mg
Brufen	197 mg	491 mg
Calcium		
D-Vital Forte	10 mg	26 mg
Steovit Forte	96 mg	245 mg
Sandoz Ca-D 600/400	52 mg	133 mg
IJzer		
Losferron	214,5 mg	547 mg
Vitamine C		
Upsa-C	284 mg	724 mg
Additiva Vitamin C	321 mg	819 mg
Varia		
Gaviscon kauwtabletten	63 mg	161 mg
Becozyme	272 mg	694 mg
Spagulax	120 mg	306 mg

* 1 mmol natrium (22,9 mg Na) komt overeen met 1 mmol NaCl (58,44 mg)

Samengevatte resultaten

In deze studie was het gebruik van natriumbevattende paracetamolpreparaten geassocieerd met een **hoger risico op cardiovasculaire events en een hogere all-cause mortaliteit** dan het gebruik van natriumvrije preparaten, en dat zowel bij patiënten met als zonder hypertensie.

Casus

Medicatie	Toed.	Dosis	Uurschema
ORAAL			
BELLOZAL	PO	20 mg • 1 keer per dag	7
CITALOPRAM EG	PO	20 mg • 1 keer per dag	8
CONTRAMAL	PO	200 mg • 3 keer per dag	8 14 20
DULOXETINE EG	PO	60 mg • 1 keer per dag	8
ETORICOXIB AB	PO	30 mg • 1 keer per dag	8
LORMETAZEPAM EG	PO	2 mg • 1 keer per dag	22
PANTOMED	PO	40 mg • 1 keer per dag	7:30
PRIMPERAN	PO	5 mg • 1 keer per dag	7:40
RIVOTRIL	PO	0.5 mg • 1 keer per dag	22
LOKAAL			
AVAMYS			
AVAMYS (NEUSSPRAY 27,5 MCG/DOSIS 120 D)	LOC neus	1 spray • 1 keer per dag	8
SYMBICORT			
SYMBICORT (TURBOHALER 4,5-160 MCG/DOS)	Inhal	1 inhal • 2 keer per dag	8 17

Casus

- Tramadol 600 mg (!) per dag → morfine equivalent orale dagdosis 60mg/24 uur

TRAP 2	Tramadol/24u PO/IV	Morfine orale dagdosis/24u
NIET SAMEN MET TRAP 3	100mg	10mg
	200mg	20mg
	300mg	30mg
	400mg	40mg
TRAP 2-3	Buprenofine	
	35µg	84mg
	52,5µg	126mg
	70µg	168mg
	140µg (max. dosis)	336mg

TRAP 3									
ONDERHOUDSDOSIS						DOORBRAAKDOSIS Zo vaak als nodig			
Morfine Orale dagdosis/24u	Morfine SC/24u	Morfine IV/24u	Fentanyl TD (Durogesic®)	Oxycodon PO/24u (Oxycodon®)	Hydromorfon SR PO/24u (Pallodone®)	Morfine oraal (morfinesiroop)	Oxycodon (Oxynorm®)	Morfine SC	Morfine IV
20mg	**10mg**	6mg		15mg		5mg	**5mg**	**5mg**	3mg
30mg	15mg	**10mg**	**12µg/12,5µg**	2x**10mg**		5mg	5mg	**5mg**	3mg
40mg	20mg	12mg		2x15mg	2x4mg	5mg	5mg	**5mg**	3mg
60mg	30mg	20mg	**25µg**	2x**20mg**		10mg	5mg	**5mg**	3mg
80mg	**40mg**	24mg		2x25mg	2x8mg	10mg	5mg	**5mg**	3mg
90mg	45mg	30mg	37,5µg	2x30mg		15mg	7,5mg	7mg	5mg
120mg	60mg	**40mg**	**50µg**	2x**40mg**	2x12mg	20mg	**10mg**	**10mg**	7mg
160mg	80mg	48mg		2x50mg	2x16mg	20mg	10mg	**10mg**	7mg
180mg	90mg	60mg	**75µg**	2x60mg		30mg	15mg	15mg	10mg
240mg	120mg	80mg	**100µg**	2x**80mg**	2x24mg	40mg	**20mg**	20mg	15mg

Casus

- Andere:
  - PIJNbehandeling: associatie basispijnstilling onder de vorm van paracetamol 3 x 1g/dag

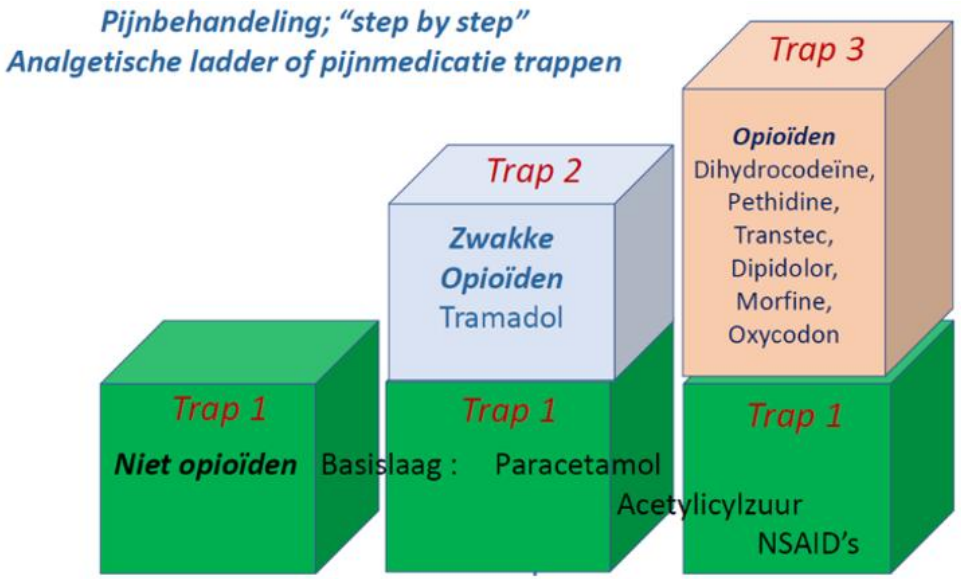

  - Aandacht voor opioidgeïnduceerde constipatie: advies opstart Movicol 1x/dag (*underprescribing*)

….

Patiënt met gastric bypass in voorgeschiedenis

Patiënt met hartfalen

Patiënt met nierinsufficiëntie

Patiënteducatie: gastric bypass

Aandoening	Extra informatie
Gastric bypass	Aandachtspunten medicatie na gastric bypass: 1. Te vermijden: --> Geneesmiddelen met verhoogd risico op gastro-intestinale complicaties bv. ontstekingsremmers --> Orale anticonceptie: onbetrouwbaar na gastric bypass: graag alternatief bespreken met (huis)arts aub 2. Aan te bevelen: levenslange inname multivitamine/mineralen preparaat bv. Barinutrics®, Fitforme® + Levenslange inname calcium(citraat) en vitamine D + Jaarlijks labo onderzoek en extra aanvulling deficiënties indien nodig bv. ijzer, vitamine B12,..

Patiënteducatie: gastric bypass

PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl	Einddatum: 08-01-2025 23:59 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Neem deze medicatielijst steeds mee naar uw huisarts, uw (huis)apotheker, bij elke consultatie of opname in het ziekenhuis. Vraag een aangepaste versie bij elke wijziging en bewaar deze goed.

Extra informatie

Aandachtspunten medicatie na gastric bypass:

1. Te vermijden:

--> Geneesmiddelen met verhoogd risico op gastro-intestinale complicaties bv. ontstekingsremmers

--> orale anticonceptie: onbetrouwbaar na gastric bypass: graag alternatief bespreken met (huis)arts aub

2. Aan te bevelen: levenslange inname multivitamine/mineralen preparaat bv. Barinutrics®, Fitforme®

+ levenslange inname calcium(citraat) en vitamine D

+ regelmatig labo onderzoek en extra aanvulling deficiënties indien nodig bv. ijzer, vitamine B12,...

Patiënteducatie: hartfalen

Aandoening	Extra informatie
Gastric bypass	Aandachtspunten medicatie na gastric bypass: 1. Te vermijden: --> Geneesmiddelen met verhoogd risico op gastro-intestinale complicaties bv. ontstekingsremmers --> Orale anticonceptie: onbetrouwbaar na gastric bypass: graag alternatief bespreken met (huis)arts aub 2. Aan te bevelen: levenslange inname multivitamine/mineralen preparaat bv. Barinutrics®, Fitforme® + Levenslange inname calcium(citraat) en vitamine D + Jaarlijks labo onderzoek en extra aanvulling deficiënties indien nodig bv. ijzer, vitamine B12,..
Hartfalen	Gebruik van ontstekingsremmers en bruistabletten wordt afgeraden ikv hartfalen.

www.zorgpadhartfalen.be

Patiënteducatie: hartfalen

- Medicatieschema bij ontslag:

PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 3 per dag) Dosis per inname: 1 tabl	Einddatum: 08-01-2025 23:59 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Neem deze medicatielijst steeds mee naar uw huisarts, uw (huis)apotheker, bij elke consultatie of opname in het ziekenhuis. Vraag een aangepaste versie bij elke wijziging en bewaar deze goed.

Extra informatie

gebruik van ontstekingsremmers en bruistabletten wordt afgeraden ikv hartfalen.

www.zorgpadhartfalen.be

Extra informatie in het medicatieschema

Aandoening	Extra informatie
Gastric bypass	Aandachtspunten medicatie na gastric bypass: 1. Te vermijden: --> Geneesmiddelen met verhoogd risico op gastro-intestinale complicaties bv. ontstekingsremmers --> Orale anticonceptie: onbetrouwbaar na gastric bypass: graag alternatief bespreken met (huis)arts aub 2. Aan te bevelen: levenslange inname multivitamine/mineralen preparaat bv. Barinutrics®, Fitforme® + Levenslange inname calcium(citraat) en vitamine D + Jaarlijks labo onderzoek en extra aanvulling deficiënties indien nodig bv. ijzer, vitamine B12,..
Hartfalen	Gebruik van ontstekingsremmers en bruistabletten wordt afgeraden ikv hartfalen.
Nierinsufficiëntie	Gebruik van ontstekingsremmers wordt afgeraden ikv verminderde nierfunctie.

Contra-indicatie NSAID patiëntendossier

www.zorgpadhartfalen.be

Patiënt met slikproblemen

Patiënt met slikproblemen

STAP 1: (niet geplette) medicatie innemen met Gloup slikgel

STAP 2: geplette medicatie innemen met Gloup slikgel (www.pletmedicatie.be)

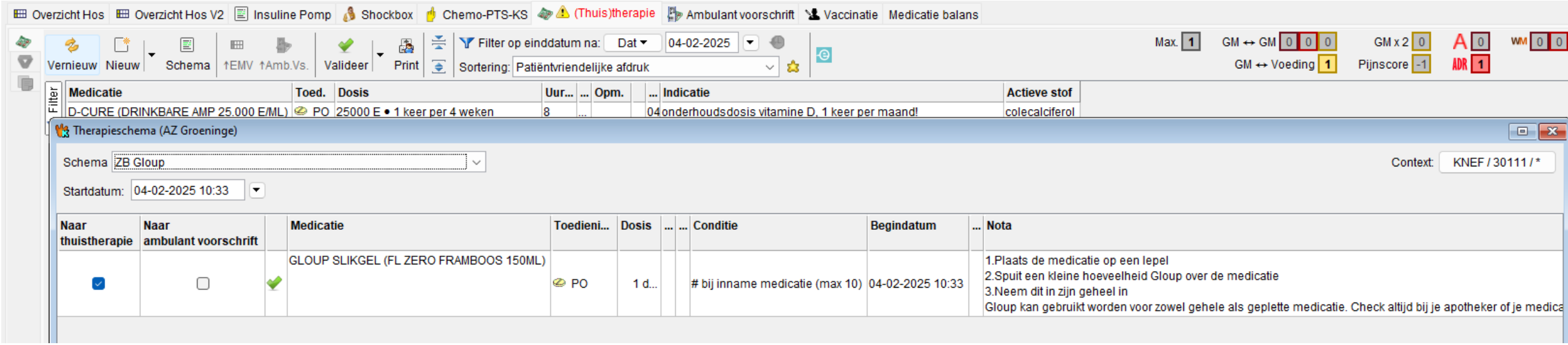

Patiënt met slikproblemen

Naam: KWS-TESTPATIENT AZGK NUMMER 331
Geboortedatum: 01-06-2022
EADNr: 331
Geldig vanaf 05-02-2025

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u			
D-CURE DRINKBARE AMP 25.000 E/ML (Stofnaam: colecalciferol)	via de mond	1 keer per 4 weken	1 amp			INDICATIE: onderhoudsdosis vitamine D, 1 keer per maand!
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl			Begindatum: 04-02-2025 INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn
GLOUP SLIKGEL FL ZERO FRAMBOOS 150ML	via de mond		# bij inname medicatie (max aantal: 10 per dag) Dosis per inname: 1 dosis			Begindatum: 04-02-2025 1.Plaats de medicatie op een lepel 2.Spuit een kleine hoeveelheid Gloup over de medicatie 3.Neem dit in zijn geheel in Gloup kan gebruikt worden voor zowel gehele als geplette medicatie. Check altijd bij je apotheker of je medicatie kan geplet worden. INDICATIE: Vergemakkelijkt de inname van medicatie bij slikproblematiek en maskeert de smaak

Patiënt met slikproblemen

Medicatie	Toediening	Frequentie	Ochtend	Middag	Avond	Opmerkingen
			08u			
ASAFLOW TABL 80 MG (Stofnaam: acetylsalicylzuur)	via de mond	dagelijks	1 tabl			NIET PLETBAAR. indien nodig: voorstel alternatief: Aspegic zakje 100 mg. Navraag huisarts aub. INDICATIE: bloedverdunner (perifeer vaatlijden)
PARACETAMOL EG TABL 1 G (Stofnaam: paracetamol)	via de mond		# bij pijn om de 4 uur (max aantal: 4 per dag) Dosis per inname: 1 tabl			Begindatum: 04-02-2025 pletbaar. INDICATIE: 1e keuze pijnstiller, steeds als laatste af te bouwen volgens pijn

Patiënt die regelmatig valt in combinatie met psychofarmaca

- www.valpreventie.be

U gebruikt een geneesmiddel om beter te kunnen slapen of om te kalmeren (een benzodiazepine of een aanverwant product).

- Ontdek wat deze geneesmiddelen doen.
- Langdurig gebruik ervan is niet zonder risico.

Patiënt met bloedverdunner(s)

Patiënt met bloedverdunner(s)

→indicatie?

→> 1 bloedverdunner?

→Aandacht voor maagbescherming bij patiënten > 70 jaar

→Reden van opname gerelateerd aan (correct/verkeerd) gebruik bloedverdunner?

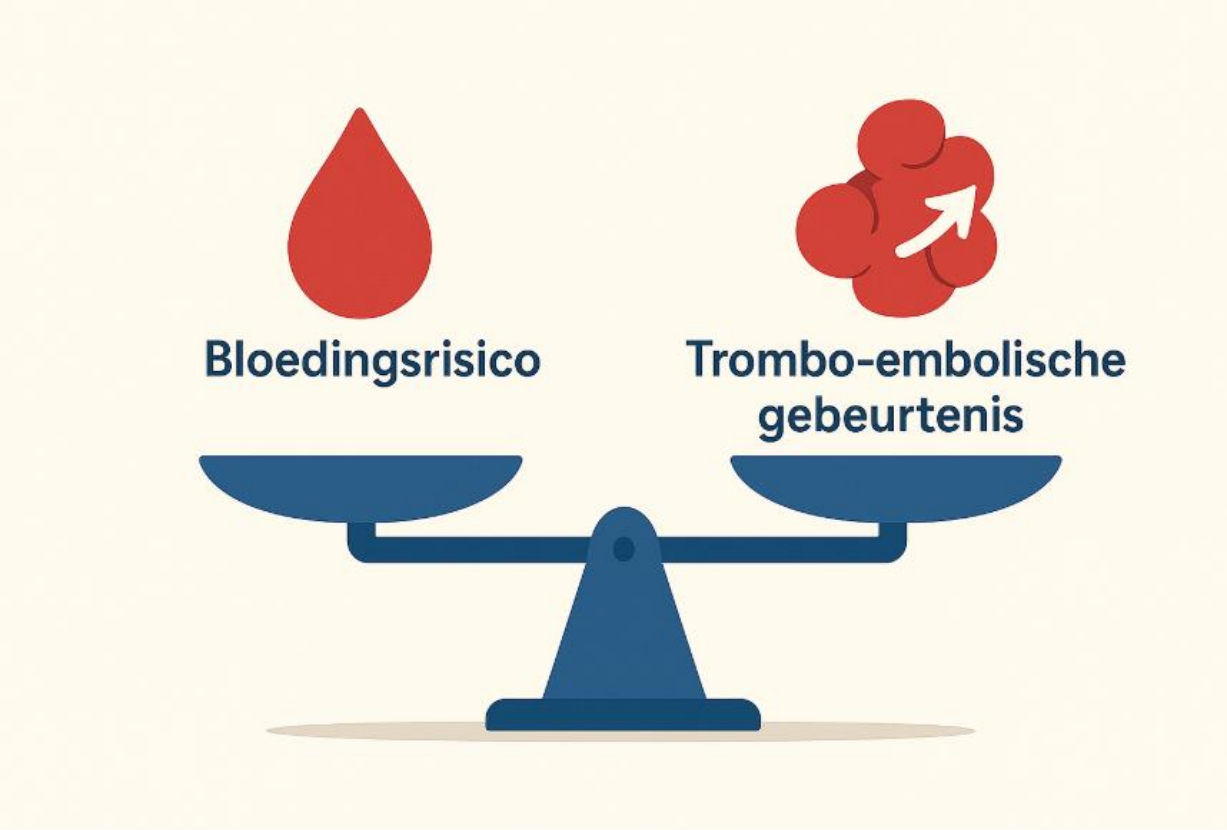
Bloedingsrisico
Trombo-embolische gebeurtenis

ANTITHROMBOTIC STEWARDSHIP

groeninge kortrijk

Antitrombotica

Algemene noot: steeds rekening houdend met ischemisch risico versus bloedingsrisico, comorbiditeiten, comedicatie. Behandelingsduur kan afwijken. Bloedverdunnergebruik in andere indicaties: te bespreken met behandelend arts.

Anticoagulantia
Werkingsmechanisme: stollingsfactoren

Oraal

DOAC
Eliquis®
Lixiana®
Pradaxa®
Xarelto®/
Rivaroxaban

Zie DOAC poster procedure-boek!

VKA
Marcoumar®
Marevan®
Sintrom®

Parenteraal

LMWH
Clexane® / Enoxaparine®/ Ghemaxan®, Fragmin®, Fraxiparine®, Innohep®, Fraxodi®
(therapeutisch)

Andere
Arixtra®

Anti-aggregantia
Werkingsmechanisme: bloedplaatjes

Oraal

P2Y12-RA
1) Reversibel:
Brilique®, Ticagrelor (Cangrelor)
2) Thiënopyridines:
Clopidogrel/Plavix®
Efient®
[Ticlopidine/Ticlid®]

Andere
Acetylsalicylzuur:
ASA EG®/ Asaflow® / Cardioaspirine® , Aspirine® , Aspegic®

Indicatie 1: Voorkamerfibrillatie (VKF)

Indicatie 2: Preventie/behandeling diep veneuze trombose of longembolen
Opmerking: preventie na THP/TKP: Asaflow® 80 mg 2x/dag 28 dagen

Indicatie CARDIO: Secundaire preventie **coronair arterieel vaatlijden (CAD)**:
1) DAPT: meestal Asaflow® + Efient® of Ticagrelor (Brilique®), alternatief Asaflow® + Clopidogrel
- stabiel coronair lijden + PCI (+BMS/DES stent): 6m DAPT (high bleeding risk: 3m)
Ter info: stabiel coronair lijden conservatieve behandeling of + CABG (bypass): Asaflow® of clopidogrel monotherapie
- ACS (acuut MI) + PCI (+BMS/DES) *of* CABG *of* conservatieve behandeling:
12m DAPT (high bleeding risk: 6m)

2) Na DAPT: in alle indicaties: levenslang monotherapie Asaflow®
(alternatief: Clopidogrel *of*, Asaflow® + Xarelto® 2,5 mg 2x/dag *(terugbetalingscriteria!)*

Indicatie NEURO: Secundaire preventie **iCVA/TIA (hoog risico):**
21 d DAPT, daarna levenslang monotherapie Clopidogrel (alternatief: Asaflow®)
Uitz.1: VKF: behandeling met orale anticoagulantia
Uitz. 2: CVA onder clopidogrel: resistentietest: indien geen resistentie:DAPT ad vitam

Indicatie VASCULAIRE HEELKUNDE: Secundaire preventie symptomatisch **perifeer arterieel vaatlijden (PAV):**
1) levenslang monotherapie Asaflow®
NOOT: + Xarelto® 2,5 mg 2x/dag (terugbetalingscriteria!)
2) postchirurgisch met drug eluting stent of ballon: 1m tot 3 m DAPT,
daarna verder volgens punt 1)
NOOT: indien VKF (DOAC/VKA): 1m tot 3 m + Asaflow®, daarna terug zoals voorheen

afkortingen
BMS: bare-metal stent
CABG: coronaire bypass
DAPT: duale antiplaatjes therapie
DES: drug eluting stent
DOAC: Directe Orale Anticoagulantia
iCVA: ischemisch cerebrovasculair accident
LMWH: low molecular weight heparins
m: maand
MI: myocard infarct
PCI: percutane coronaire interventie
TIA: transient ischemic attack
THP/TKP: totale heup/knie prothese
VKA: Vitamine K antagonisten
VKF: voorkamerfibrillatie

Perioperatief beleid:
raadpleeg: https://www.e17bridginglinkbloedverdunners.be/

Triple therapie (combinatie anticoagulantia en anti-aggregantia)
steeds zo kort mogelijk (conform guidelines)

Fraxodi® vs Fraxiparine®

Vergelijking van de anti-Xa activiteit tussen Fraxiparine®/ Fraxodi® en andere beschikbare LMGHs in België
(tabel opgesteld op basis van de wetenschappelijke bijsluiters van : Fraxiparine®, Fraxodi®,Clexane®, Innohep®, Fragmin®)

Anti-Xa IU (Ph. Eur.)	Fraxiparine® (nadroparine)	Clexane® (enoxaparine)	Innohep® (tinzaparine)	Fragmin® (dalteparine)
2000		20 mg		
2500-3000	0,3 ml		2500 IU	2500 IU
3500-4000	0,4 ml	40 mg	3500 IU	
4500-5000			4500 IU	5000 IU
5500-6000	0,6 ml	60 mg		
6500-7000				
7500-8000	0,8 ml	80 mg		7500 IU
8500-9000				
9500-10000	1,0 ml	100 mg	10000 IU	10000 IU

Anti Xa IU (Ph. Eur.)	Fraxodi® (nadroparine)	Clexane® (enoxaparine)	Innohep® (tinzaparine)	Fragmin® (dalteparine)
10000-11000		100 mg	10000 IU	10000 IU
11000-12000	0,6 ml	120 mg		
12500-13000				12500 IU
13500-14000			14000 IU	
14500-15000		150 mg		15000 IU
15500-16000	0,8 ml			
17500-18000			18000 IU	18000 IU
18500-19000	1,0 ml			

NSAID: aandacht voor maagbescherming

Aandacht voor maagbescherming i.k.v. (risico)medicatiegebruik

Ontstekingsremmers
(niet-steroïdale inflammatoire geneesmiddelen, NSAID)

- **Therapie > 5 dagen** (ongeacht leeftijd)
- **> 70 jaar**

Acetylsalisylzuur
(Asaflow®, Cardioaspirine®, Asa EG®, Aspirine®)

- **> 70 jaar + comedicatie (*)**
  (*) Comedicatie:
  - Bloedverdunners
    - Vitamine K antagonisten (VKA) (Marevan®, Sintrom®, Marcoumar®)
    - Directe orale anticoagulantia (DOAC) (Eliquis®, Xarelto®, Pradaxa®, Lixiana®)
    - P2Y12-remmer (Clopidogrel®, Efient®, Brilique®)
  - Systemische glucocorticosteroïden
  - Ontstekingsremmers (NSAID)
  - SSRI of SNRI (sertraline, (es)citalopram, paroxetine, paroxetine, duloxetine, venlafaxine)
- **> 80 jaar**

Directe orale anticoagulantia (DOAC)
(Eliquis®, Xarelto®, Pradaxa®, Lixiana®)

- **+ risicofactoren**
  Bv. voorgeschiedenis van gastro-intestinale bloedingen, ulcera, inname asaflow, comedicatie (zie *)

Indien indicatie verderzetting medicatie:
advies tot opstart **maagbescherming** (laagst effectieve dosis)
Bv. Pantoprazole 20 mg 1x/dag (zolang aanwezigheid risicofactoren, erna stop)

MFC – cel klinische farmacie, 10/2023,
vragen: bel 5085

Bron: proceogeboek az groeninge

CASUS

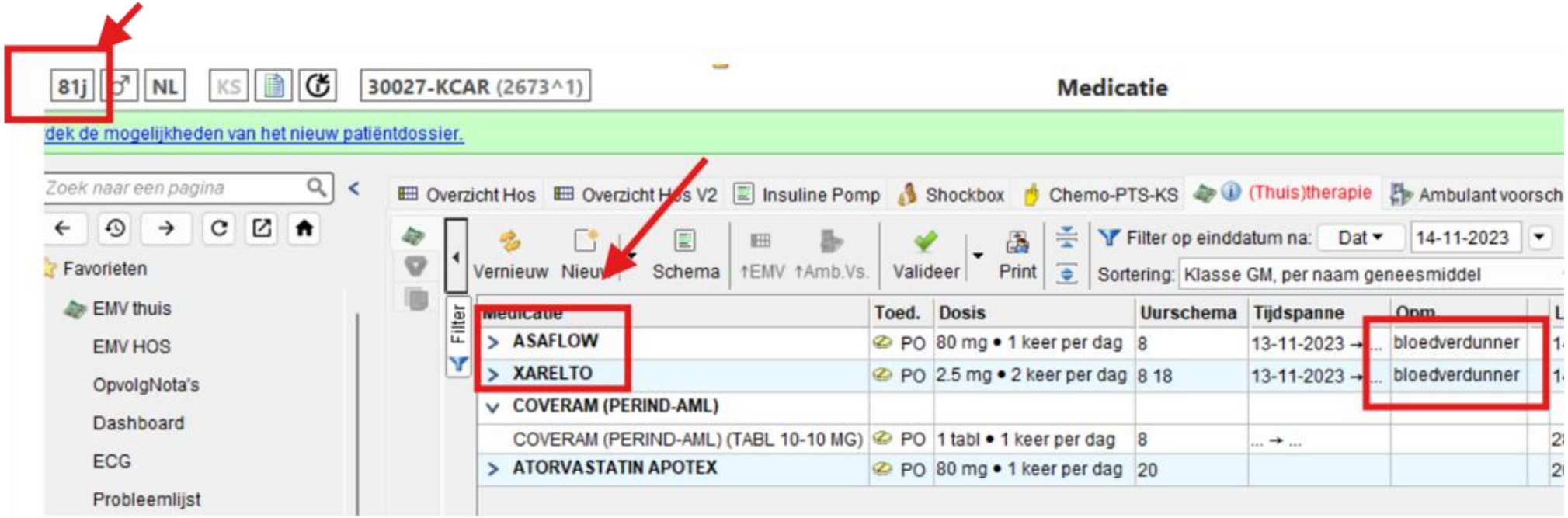

Datum	Afdeling	Tekst	Contact type	Zender
14-11-2023 15:44	KCAR	advies apotheek ikv spoedopname: asaflow + xarelto + 81 jaar: verhoogd risico op (gastro-intestinale) bloedingen. --> opstart maagprotectie bv. Pantomed 20 mg aanbevolen (cfr. START-criteria)	hospitalisatie	Julie Van Den Broucke

Casus: (langdurig) gebruik van >= 1 bloedverdunner

type intermediair verslag

☐ Niet via

probleemstelling

medicatieschema bij opname + analyse thuismedicatie

bevindingen

Kortrijk, 07-12-2023
Klinische farmacie: medicatieschema bij opname + analyse thuismedicatie

duale antiplaatjes therapie gedurende 3mnd opgestart in mei, neemt nog steeds beide.

Analyse thuismedicatie

Dit is een farmaceutisch advies ter ondersteuning van het medisch handelen. De behandelen
geneesmiddelentherapie bij de patiënt.

Thuismedicatie

- Asaflow, 80 mg, 1/d, 8u
  INDICATIE:bloedverdunner (secundaire preventie, iCVA 2011)
- Befact forte (tabl nf), 1 tabl, 1/d, 8u
- Clopidogrel eg, 75 mg, 1/d, 8u
  >bloedverdunner
- Folavit, 0,4 mg, 1/d, 8u

Indicatie NEURO: Secundaire preventie **iCVA/TIA (hoog risico):**
21 d DAPT, daarna levenslang monotherapie Clopidogrel (alternatief: Asaflow®)
Uitz. VKF: behandeling met orale anticoagulantia

Casus: (langdurig) gebruik van >= 1 bloedverdunner

```
Analyse thuismedicatie
----------------------
Dit is een farmaceutisch advies ter ondersteuning van het medisch handelen. De
behandelende arts blijft de eindverantwoordelijke voor de geneesmiddelentherapie bij de
patiënt.

1) DAPT asaflow + clopidogrel: secundaire preventie iCVA + PTA 5/2023
--> voorziene duur van DAPT = 3 maand! (maw tem 8/2023) - mevrouw neemt dit nog steeds
--> graag herevaluatie aub; secundaire preventie iCVA = levenslang clopidogrel
```

Aangepast medicatieschema door de apotheker:

CLOPIDOGREL EG TABL 75 MG (Stofnaam: clopidogrel)	via de mond	dagelijks		1 tabl			INDICATIE: bloedverdunner (secundaire preventie iCVA, levenslang in te nemen)
ASAFLOW TABL 80 MG (Stofnaam: acetylsalicylzuur)	via de mond	dagelijks		1 tabl			voorzien tot 17/8/2023, erna stop; te bespreken met (huis)arts aub INDICATIE: bloedverdunner (secundaire preventie, iCVA 2011 en PTA)

Casus: (langdurig) gebruik van >= 1 bloedverdunner

→DAPT (Duale Anti Plaatjes Therapie)

→(altijd) beperkt in tijd!

Casus: reden van opname bloeding/trombose bij patiënt met bloedverdunner

30112 25-09-2023 13:33

Validatie door

Niet via eHealth/nexuzhealth

Medicatie	Toed.	Dosis	Uurschema	Tijdspanne	Opm.	Laatste wijziging
PANTOMED	PO	20 mg • 1 keer per dag	7:30	24-09-2023 → ...	20-30min voor de maaltijd	25-09-2023 • apotheek
D-CURE	PO	25000 E • 2 keer per maand	12	06-05-2020 → ...	1e en 15e van de maand	06-05-2020 • supervisor
CALCIUMCARBONAAT	PO	1 g • 1 keer per dag	18			06-05-2020 • supervisor
ASAFLOW	PO	80 mg • 1 keer per dag	8	24-09-2023 → ...	bloedverdunner	25-09-2023 • apotheek
FOLAVIT	PO	4 mg • 1 keer per week	18	06-05-2020 → ...	Op Maandag	06-05-2020 • hoofdverpleging
ROSUVASTATINE EG	PO	10 mg • 1 keer per dag	20	24-09-2023 → ...		25-09-2023 • apotheek
AMOXICLAV SANDOZ	PO	875 mg • 3 keer per dag	8 14 20	24-09-2023 → ...		25-09-2023 • apotheek
ALGOSTASE MONO	PO	1 g • 3 keer per dag	8 14 20		1ste keuze pijnstiller	25-09-2023 • apotheek

Vitalink: -
E-Health box: +

Anamnese

Reden van opname: Rechter parese arm, hematoom.

Cave:
04-08-2003: Ingreep - EVAR: Endovasculair Aneurysma Repair 04/08/2003
26-10-2016: Allergie - Geen gekende allergieën
16-11-2017: Communicatieprobleem Zicht
20-03-2019: Communicatieprobleem Gehoor

Comorbiditeit:
- 1999: cholecystectomie op cholecystitis
- 2013: AAA waarvoor endoprothese (Dr. Wallaert).
- 2009: LIMA geïsoleerd naar LAD (geen jump naar diagonaal OLV Aalst).

Patiënt met insuline

Veiligheidscampagne insulines

1. BEVRAAG ALTIJD DE ACTUELE DOSIS
2. SNELWERKEND insuline: gebruik AANPASSINGSSCHEMA
3. Wat bij nuchter blijven/onderzoek? Aandacht voor insuline 24/7
4. Wijziging insulinedrip: actrapid flacons: zie procedure!

CORRECT INSULINEBELEID

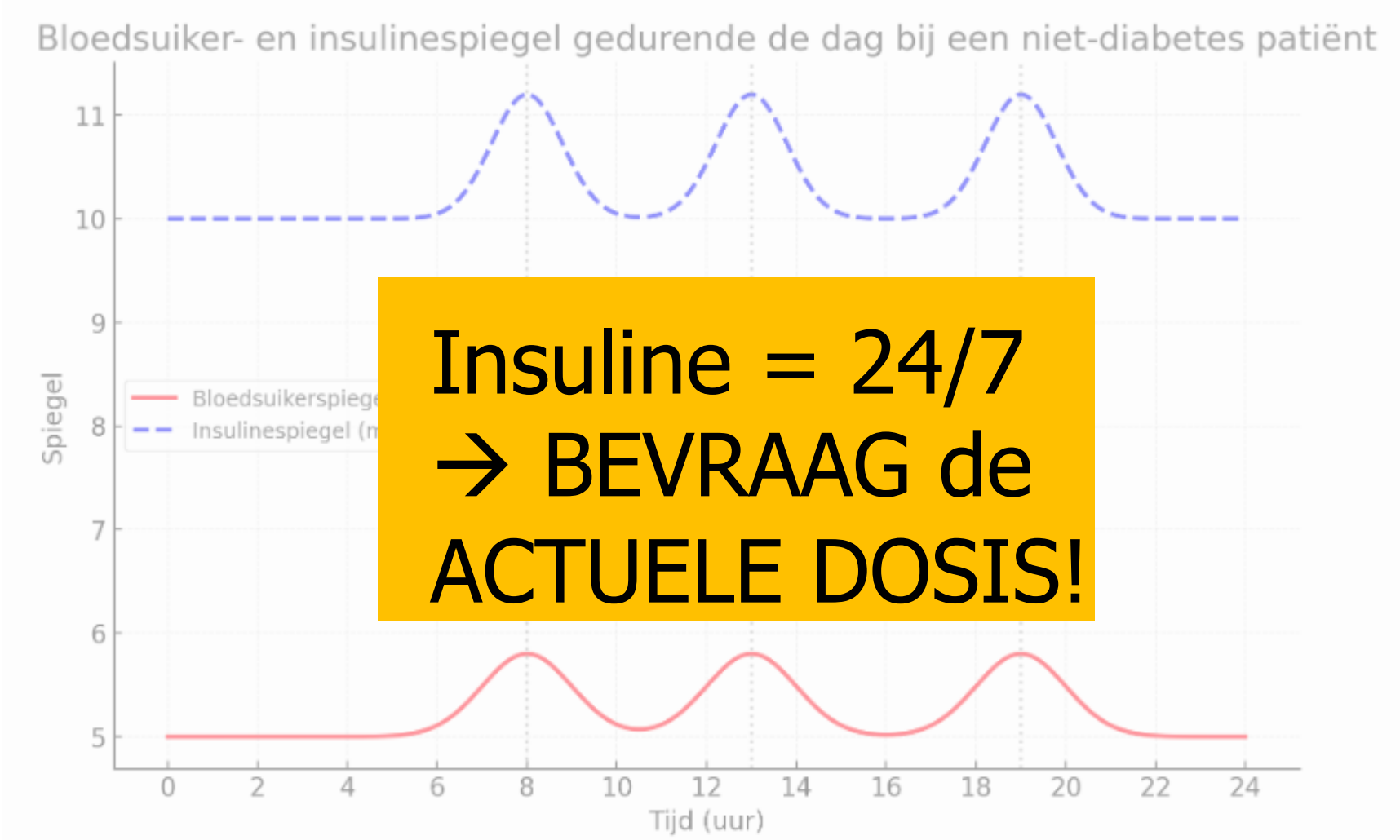

Insuline = 24/7
→ BEVRAAG de ACTUELE DOSIS!

bron

Inhoudstafel

Take home messages

Take home messages

Actualisatie en optimalisatie van het medicatieschema

(= toedieningstijdstip, pletmedicatie, deelbaarheid, therapietrouw, …)

Take home messages

Actualisatie en optimalisatie van het medicatieschema

(= toedieningstijdstip, pletmedicatie, deelbaarheid, therapietrouw, …)

Aandacht voor correcte dosis en posologie risicoGM, complexvorming, …

= identificatie en signalisatie

Take home messages

Actualisatie en optimalisatie van het medicatieschema

(= toedieningstijdstip, pletmedicatie, deelbaarheid, therapietrouw, …)

Aandacht voor correcte dosis en posologie risicoGM, complexvorming, …

= identificatie en signalisatie

Patiënteducatie risicopopulaties

= interventie en preventie

https://www.azgroeninge.be/nl/professionals/documenten

"If you want to go fast go alone. If you want to go far, go together."
- African proverb

Contactgegevens apr. Julie Van Den Broucke: Julie.vandenbroucke@azgroeninge.be